

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs XII. De publicanda Resignatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Questio 756. An, & qualiter beneficium simoniace receptum sit restituendum, aut dimittendum?

Respondeo primò: Si in simoniaca receptione beneficij (& in genere in receptione rei spiritualis) commissa non est quoque iniustitia, jure divino aut naturali non est restituendum beneficium, vel res alia spiritualis permanens: èadem ratione, quā dictum de pretio; quia ad validam translationem rerum spiritualium in alium jure naturali, ac divino requiritur solum in dante potestas, & voluntas, seu intentio transferendi, & in accipiente capacitas acquirendi; quod autem fuit datum pro pretio, vel sine illo, non obstat validitati actus. Pirk. loc. cit. n. 18. Laym. loc. cit. n. 8. Sed neque in hoc casu, dum iniustitia commissa non est (uti eam non committi in resignatione beneficij, dictum est quæst. præced.) jure Ecclesiastico ante Judicis sententiam restitui debet rem spiritualem receptam, adeoque dimitti non debet beneficium per simoniacam resignationem obtentum, docere videntur ijdem ll. cit.

2. Si verò commissi simul iniustitia, puta per collationem, præsentationem, electionem, &c. simoniacam, restituendum, seu dimittendum beneficium, etiam ante sententiam Judicis, et si res alia spirituales in hoc casu adhuc non sunt restituenda, dictam sententiam, tradit Pirk. loc. cit. Verum de hoc satis fuse supra, ubi de privatione beneficiorum ob simoniacam.

Questio 757. Quis sit Index competens in crimen simoniae?

Respondeo: Judex sacerdotalis non potest de hoc crimen cognoscere, sed solus Ecclesiasticus, etiam si reus sit Laicus. Pirk. ad tit. de simon. n. 142. citans Gl. communiter receptam in c. cùm sit. de foro compet. v. malefactores. Clarus l. 5. Sent. receptar. §. simonia. n. 7. Simonia enim versatur circa objecrum, & res spirituales, & Laicus causas spirituales tractare nequit, juxta c. 2. de judicis. Porro qualiter probetur simonia commissa in beneficilibus, fuse dictum, ubi de privatione ob simoniacam.

PARAGRAPHVS XII.

De publicanda Resignatione.

Questio 758. Qualiter, seu unde introducta publicatio resignationum?

Respondeo: Introducta est ea primitus vi Regularum Cancellariae super hac publicatione necessariò facienda, edi ceptarum à tempore Sixti IV. (ante ejus enim tempora nulla defuper exstitit Cancellaria Regula. Paris. de resign. l. 11. in prefat. n. 2. ex Sarnensi.) ac deinceps renovatum, adiectis, vel demptis, aut immutatis hinc inde aliquibus per subsequentes Pontifices, utique ad Pium V. inclusivè. Paris. loc. cit. n. 1. cuius Regula, prout edita ab Innoc. VIII. & Paulo V. tenorem vide apud Chok. ad reg. 36. cancell. & Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 1. & Paris. loc. cit. n. 2. Dein Pius V. non concurrit hisce Regulis, hac super re editis tam à

Prædecessoribus suis, quā à seipso, edidit defuper Constitutionem, quæ incipit: Sanctissimus, & est in Bullario 182. hujus Pontificis, cuius tenorem vide quoque apud Azor. & Paris. ll. cit. quā Constitutione suā derogavit in totum, vel magna ex parte aliis Regulis suorum Prædecessorum, super publicatione hac emanatis. Paris. loc. cit. n. 4. Deinde hac super re emanavit Constitutio Gregor. XIII. de Data 1583. nonis Jan. quæ incipit: Humanovix: & inter Constitutiones hujus Pontificis est 87. cuius tenorem vide apud Paris. loc. cit. n. 5. ubi etiam, quod ea confecta maximā cum deliberatione, & ex ordinatione ejusdem Gregorii examinata in plena Rota, per quam Constitutionem derogatum non solum regulis Cancellariae de publicatione, sed etiam ipsi Constitutioni Pii V. super eadem publicatione edita. Paris. loc. cit. n. 6. Azor. cit. q. 1. fasta etiam in ea expresa mentione Regula Cancellariae, quā Constitutionis Piana, loc. cit. nu. 9. Quin & in totum abrogata eadem Pii Constitution. Paris. n. 17. (faciens n. 14. hanc inter derogare, & abrogare differentiam, quod abrogare legem, sit in totum eam abolerere; derogare verò, partem ejus tollere) Ventrigl. To. 2. annot. 4. §. 2. n. 87. cum Mareschot. variar. refol. l. 1. c. 51. per rot. id latè probante. Ita ut propter ea à tempore Gregorii XIII. Regula de publicandis inserta amplius non inventari Regulis Cancellariae. Chok. ad dictam Reg. nu. 12. Quantum verò intersit, seu quantum discrimen sit, & in quo inter hanc Gregorii, & Pii Constitutiones, ut & eam Cancellaria Regulam, vide apud eundem Chok. loc. cit. à n. 14. Porro dicta Constitutione Gregorii hodiecum observatur à Curia Romana, estque in viridi observantia. Paris. loc. cit. n. 24. Chok. n. 13. Garc. p. 11. c. 3. n. 273.

Questio 759. An ergo dicta Constitutione Gregorii ita sit in observantia, ut contra eam obtendi nequeat, quod non fuerit publicata, & acceptata in partibus?

Respondeo affirmativè. Chok. cit. n. 13. Paris. l. 11. q. 9. n. 6. dicens, hanc esse veriorem, & communiter ab omnibus receptam sententiam, etiam de stylo, secundum quam resolutum a Rota. 2. Maij. 1584. in Ippogerien. Canonica, esse locum huic Bullæ, & ubique, ac omnes afficeré, ubique eam esse usū receptam; et si Garc. loc. cit. n. 28, dicat in Hispania, vel saltem in Episcopatu Abulensi, in quo nunquam fuit promulgata, non videri usū receptam, quod resignantes & permutantes coram Ordinariis. Quod ipsum tamen Castrop. & ipse Hispanus de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 6. n. 6. dicit, sibi durum videri, nec facile se id credere. In aliis verò Provinciis adeo receptam esse, testatur Chok. loc. cit. ut non servat illius formam, resignations & permutations five coram Papa, five coram Ordinari factæ nullius sint roboris, beneficiisque uti reservata possint à Papa impetrari; quamvis & Pirk. ad tit. de renunc. n. 109. idem dicat de partibus nostris, hoc est, Germania, quod Garcius dicit de Episcopatu suo Abulensi.

2. Ratio responsionis est, quod, ut lex liget extra Curiam, sufficiat esse Romæ publicatam. Paris. cit. q. 9. n. 8. & 10. citans Nav. cons. 1. n. 19. de confit. testantem hanc esse communiorum. Natural. cons. 295. n. 5. Bursatt. cons. 200. n. 104. vol. 2. Et Idque ad minimum attento stylo & conueniudine Curia

Curia, de quo pariter testetur Nav. Paris. cit. n. 8. Sic constitutiones omnes alia perpetua ex hoc, quod publicentur Roma, ligant per totum orbem, & sunt in usu. Paris. n. 9. citans Paul. de Eleaz. in prœm. Clementinar. Sarn. in prœm. regular. Cancell. q. 3. n. 13. &c. Sic regula Cancell. quæ non publicantur nisi in Curia, ligant omnes. Paris. n. 11. citans Pavm. in prælud. Extravag. Felin. in c. 2. de re-scrip. Barbat. cons. 57. col. 2. l. 1. & alios plures. Et certè uic. Bulla coenæ, nec alia plurima Constitutiones non nisi Roma promulgata obligarent: quia nec ipse liber Decretalium, & Clementinorum, quod dicere absurdum foret. Paris. n. 16. & 17. Huc facit, quod citatus à Paris. n. 13. D. Tho. l. 2. q. 90. a. 4. tradit: nimis subditos absentes à legis promulgatione obligari ad illam eā ratione, quod illa devenit, vel devenire potest in eorum notitiam, nulla facta mentione de publicatione facta in provincia, vel ejus capite. Jam verò dicta constitutio Gregorii paulò post publicationem impressa & posita in volumine Bullarum seu Bulario, ex hoc dicitur Extravagans latiss. nota. Paris. n. 15. Et hinc sententiam latam contrahanc Extravagantem esse nullam, tanquam latam contra legem scriptam, dicit Pavm. prœm. Extravag. apud Paris. n. 19. Adde, quod dicta constitutio continet decretum irritans, quod etiam ignorantibus ligare, communiter receptum est, juxta Butrio. Imol. Abb. Felin. Decimus &c. in c. 2. de confit. Paris. n. 14. Nec obstat Authen. ut novæ constitut. quia loquitur de constitutione Cæsarea, quæ in hoc sensu differt à constitutione Pontificia, juxta Sarn. in prœm. reg. Cancell. q. 2. n. 13. & alios apud Paris. n. 22. Imperatore, ut Imol. in prœm. Clementinar. habente pedes plumbeos, Papa habente pedes plumbeos, & existente immobili. Paris. loc. cit. vel etiam dici potest cum Sarn. procedere dictam Authenticam de nova constitutione, quæ non potuit illlico per famam innotuisse, vel, ut Paris. n. 23. locum illam non habere in præsente casu ob decreto irritans inclusu in dicta constitutione Gregorii ligans etiam ignorantem. Vel denique cum Nav. cons. l. n. 20. de confit. apud Paris. n. 24. procedere dictam Authen. quantum est attento jure scripto, non autem attentio consuetudine & stylo Curia, vi cuius obligat hæc constitutio, etiam ubi noua est publicata. Neque etiam dici potest, quod ejus publicatio non sit usu recepta, ac proinde de ea judicari, quod de aliis legibus usu non receptis, quæ non ligant; cum plurimæ, & infinita passim causa terminata fuerint, & terminentur per dictam constitutionem, plurimæque exinde resignations annulataz, impetratiōnēsque factæ, & nouæ provisiones expeditæ. Paris. n. 25. & 26.

Quæstiō 760. Quisnam finis hujus Regule, vel potius Constitutionis Gregorianæ de publicandis: seu ob quam causam introducta hec resignationum publicatio?

1. Espoudeo primum in genere: statuta hæc publicatio ad obviandum fraudibus & malis, quæ oriuntur ex clandestinis resignationibus, prout expressè dicitur dictis constitutionibus Pii V. & Gregorii XIIII. Paris. l. II. q. 1. nn. 1. Rebuss. in pr. ad hanc reg. Chock. ibid. n. 3.

2. Respondeo secundū in specie: has fraudes & mala evitanda per dictam publicationem ad quatuor reduci capita à Caltrop. tr. 13. de benef. d.

P. Leuren. Feri Benef. Tom. III.

6. p. 2. §. 6. nn. 2. nempe ne simulata ac fidei fiant religiaciones, ne resignantes ad resignata beneficia redeant, ne Ordinarii collatores priventur iure conferendi, ne Parochiani ignorent Pastores suos, à quibus Sacramenta recipiant, & quibus decimas solvant.

3. Quæ eadem ferè paulò explicatiū quinque capitibus comprehendit Paris. cit. q. 1. à nn. 5. Ac primò quidem, ut Paris. cit. n. 5. ut tollantur similitudines resignationes, & ne resignantes post admissionem resignationē in beneficio sic resignatis remaneant, seu se irrudant, percipiendo fructus, aliaque faciendo, ut veri eorum Rectores, in grave periculum animarū, tam propriarum, utpote qui per resignationem amiserunt jus omne habitum in resignato beneficio, adeo que obligati ad restituendos fructus postmodum perceptos; quam Resignarii, utpote qui iuxta Hieron. Paul. in præxi Cancell. apud Paris. n. 9. graviter peccant, permittendo resignantem uti beneficio, ut rectorem illius. Secundò, ut Paris. à n. 10. ne Resignantes manentes in beneficiis, & dignitatibus, & quibus annexa administrationis spiritualium, puta collatio Sacramentorum, beneficiorum, indulgentiarum, dispensationum &c. ea exerceant in magnum fidelium prajudicium; dum intrusus sine titulo ea administrare nequirit, & error communis in hoc casu deficiens tituli non juvet recipientes, juxta Sarn. ad hanc. reg. q. 3. Abb. in c. si verd. de sent. excom. in fine. Card. Paris. cons. 136. col. 2. vol. 4. & alii apud Paris. à n. 14. pluribus id exemplificantem in excommunicato. Consideravitque hanec ipsam rationem expresse Pius V. in sua constit. Tertiò, ut Paris. à n. 22. ne Parochiani, aliquique cum talibus resignationibus, permutantibus in possessione beneficiorum resignatorum, tanquam cum veris eorum Rectoriis contrahant, & ex hoc decipientur, & ne iis solvant decimas, aliaque debita, & postmodum cogantur ea denuo solvere veris Prælatis, & repeteret ab intrusis, quibus ea solverunt. Quam quoque rationem expressit Pius V. Quartò, ut Paris. à n. 24. ne Ordinarii deludantur, dum nempe decadentibus talibus resignationibus remanentibus in possessione beneficiorum resignatorum, hi ordinarii collatores, existimantes ea beneficia vacare per obitum possessorum, ea conferant, arque ita detecta eorundem resignatione jam pridem facta eluderentur tam ipsi, quam ab iis provisi, præbeatürque inter hos provisos, & resignatariorum longa litigandi materia. Vel etiam dum mortuo in hoc casu resignatio, verè vacaret beneficium, & tamen conferri nequirit, collatore existimante beneficium adhuc esse plenum, seu possessorem esse verum illius Dominum & titularem, ex quo daretur longa vacatio Ecclesiastarum, magnopere prohibita à canonibus, *cne pro defuncto elect.* Quintò, ut Paris. à n. 31. ne inveniatur successio quasi hereditaria in beneficio, dum nimis resignans occulè remanserit in beneficio resignato, vult vivens potiri beneficio, cum interim per resignationem voluerit sibi providerere successorē. Cujus quoque rationis, uti & præcedentis expresse meminit Pius V. in sua constit.

Quesito 761. Num edictum illud de publicandis sit odiosum & pñale, an favorable?

Respondeo cum Parisio *cit. q. 1. n. 38. & q. 3. n. 48.* Videri potius favorable, cùm émanarit unice ad obviandum fraudibus. Dicit Parisius hanc opinionem esse communem, & Rota, & sic ab ea resolutum in Sabinens. benef. 1586.

Quesito 762. Quorum beneficiorum resignatorum fieri debet publicatio, sive quæ beneficia comprehendantur dicta constituzione Gregorii XIII.

Respondeo: Comprehendi beneficia omnia, cujuscunque sunt qualitatis, ut id constat ex signo illo universalis quocunque, quo utitur dicta Constitut. praterquam quod omnes ac singulas beneficiorum species exprimit his verbis: de quibuscunque Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus tam virorum quam mulierum, dignitatibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis secularibus, & quorumvis Ordinum, etiam militarium regularibus, etiam electivis ac manualibus, & etiam de jure patronatus laicorum illustrum, & alias quomodoconque existentibus, sive pacificis, sive in petitorio & possessori litigiosis &c. Neque hoc mirum, ut inquit Paris. l. II. q. 3. num. 2. cùm eadē ratio fraudis veniat in quocunque beneficio; unde idem ius statuendum pro singulis. Porro quæ objici possunt videntur, cur locum habere non possit publicatio in beneficiis regularibus, diluta vide apud Paris. cit. q. 3. à n. 91. Item quæ objici possunt contra beneficia jurispatronatū, diluta vide apud eundem à n. 19. Adhuc tamen circa aliqua, quæ in specie omissa videntur in Constitutione Gregorii, sit

Quesito 763. An ergo etiam comprehendantur beneficia Consistorialia?

Respondeo comprehendi adhuc Consistorialia minora, ut sunt Abbatia aliquæ, & Prioratus, hi que similia, quæ eti Consistorialia sint, solent tamen provideri extra Consistorium. Et de his procedit Constitution Pii V. dum ait: & priamissima omnia & singula, etiā in quibuslibet beneficiis Consistorialibus &c. ut idipsum colligitur ex Constitut. Gregorii, §. ceterum ubi: & de quibus in Consistorio nostro disponi consuevit, seu debet, quæ post hac ex quacunque causa, & per nos, & per dictos Successores, extra tamen dictum Consistorium, admittentur &c. Paris. cit. q. 3. n. 26. Chok. ad hanc reg. n. 17. Castrop. loc. cit. n. 4. Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 5. Pirk. ad tit. de renunc. nu. 104. Contrarium est, si non comprehenduntur Consistorialia majora, ut sunt Episcopatus, Archiepiscopatus &c. quæ in Consistorio providentur, AA. iidem l. cit. Paris. nu. 25. citans Rebuff. in pr. reg. de public. gl. 1. in fine, ac dicens, ita communiter de stylo tota die practicari. Quin & non comprehenduntur dicta alia illa minoria Consistorialia, dum in Consistorio providentur. Paris. loc. cit. nu. 27. Castrop. loc. cit. Ratio communis est; quia in his cessat ratio fraudis, & dum dicta beneficia renunciantur in Consistorio, & sic resignatio, & provisio fiat in praesentia Principis, sat dicitur facta publicatio. Paris. n. 25. juncto. n. 28.

Quesito 764. An comprehendantur reservata, vel etiam ea, quæ jure devolutio conferuntur?

Respondeo ad primum affirmativè, cùm in iis Readem, quæ in aliis, fraus considerari posse. Paris. cit. q. 3. n. 4. Chok. loc. cit. Azor loc. cit. q. 5.

Respondeo ad secundum quoque affirmativè; ed quod devolvantur beneficia cum omni onere, & qualitate. Chok. loc. cit. citans Seraphin. decisi. 1363. num. 2. & 4. in Parochial. Mediolanens. de anno 1600. 19. Maii.

Quesito 765. An Comprehendantur etiam beneficia Commendata?

Respondeo affirmativè. Chok. loc. cit. Pirk. loc. cit. n. 106. Azor loc. cit. q. 7. §. quare. Castrop. loc. cit. n. 3. Paris. q. 3. n. 32. juxta quod exprimitur in Constitut. Gregorii: etiam ex causa permutacionis, & Commendatarum. Quod ipsum fuisse necessarium exprimi, ed quod, licet id semper tenuit à Rota, Cancellaria tamen tenuerit contrarium, ait Paris. Ratio autem est, quia & in Commendis vigeret eadem ratio fraudis, cùm Commenda nostri temporis seu perpetua & qui parentur titulis, adeo, ut sicut Titulares, ita & Commendatarii facient fructus suos, locare possint possessiones sicut Incolati, possint presentare & conferre, dum jus illud annexum est tali beneficio, & liberam habeant administrationem. Paris. loc. cit. à num. 34. Azor. loc. cit.

Quesito 766. An necessaria publicatio in beneficiis unitis, sive qua post factam de iis resignationem uniuntur aliis, aut pro aliquo loco?

Respondet absolute Ventrigh. lò. 2. anno. 4. §. 2. n. 85. non esse opus publicatione, dum fit resignationem beneficij, quod fuit unitum; sic quoque resolvit Rotam in Mediolan. Parochial. 26. Octob. 1598. Quod non requiratur publicatio, quando beneficium resignatum unitur, etiam nulliter, & invalidè, restatur Garc. p. II. c. 3. n. 284. quam eadem decisionem pro se citat Ventrigh. sic etiam in Mediolanens. benef. 13. Jan. 1597. dictum fuisse, in casu, quo Ordinarius resignatum in manibus suis beneficium non providit, sed univit, non intrare Constitutionem de publicandis, quia locum non habeat in unionibus, ut Rota alias dicitur. 133. p. 2. Diuers. Verumtamen tradit Garc. loc. cit. n. 28. juncto. n. 18. veriore esse decisionem ejusdem Rotæ in eadem Mediolan. Paroch. quæ Dōmini à resolutis aliis 26. Octob. 1598. postmodum de 26. Marti 1599. resolvuntur necessaria esse publicationem, & intrare Constitutionem Gregorii, dum unio est invalida; ed quod ratione unionis annulata non detur nova vacatio, sed rehaneat antiqua, nimur ex causa resignationis, adeoque ut vacans per resignationem impetretur. Quinimo etiam in unione valida beneficij resignati requiri adhuc publicationem, & habere locum Constitut. Gregorii, existimat Garc. loc. cit. n. 286. ut patere ait ex illis dicta Constitut. verbis: & quocunque alia dispositio, sive temporales, sive perpetuae &c. cum, ut ait, verba illa dispositio, sive perpetuae, intelligentur de unionibus; citatam vero paulo ante decisionem Rotæ 133. loqui ait Garc. in terminis Constitutionis Pil. V. quæ non procedit in unionibus, cùm de iis non loquatur.

Quesito

Quæstio 767. An locum habeat publicatio, & dicta Constitut. Gregorii in Coadjutoria, imperata cum futura successione de consensu Coadjuti?

REpondeo primò: Non habere locum in impetracione talis Coadjutoria. Garc. p. 11. c. 3. n. 275. Caltrop. de benef. d. 8. p. 2. §. 6. n. 9. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 72. Ventrigl. loc. cit. n. 83. citans Mandos. de signat. grat. tit. de coadjut. v. si Papa. Novar. sum. Bullar. v. beneficium resign. public. n. 18. Leiva, in Exam. Episc. l. 2. & 58. n. 6. qui licet dicat, secutiū esse, eam impetracionem publicare, ait tamen Ventriglia, praxin parum curare de hac securitate. Ratio responsonis est, quod, licet dicta impetratio videatur habere speciem quandam resignationis, eo quod egat Coadjuti, & Coadjutoris consensu, non sit tamen verè resignatio; cum per eam non dimittatur à Coadjutore beneficium, & sic non possint ei convenire verba, aut etiam rationes dicta Constitutione, non enim tenetur Coadjutor possessionem beneficij capere infra tempus in dicta Constitutione prescriptum. Garc. Caltrop. ll. cit.

2. Respondeo secundò: An verò publicatio locum habeat in dimissione, seu cessione Coadjutoria, id pendere videatur ex resolutione sequentis quest.

Quæstio 768. An quodque resignatione seu cessione juris, quod quis habet super beneficio, sit publicanda?

REpondeo: Quidquid fuerit de hoc olim, seu inspecto tempore Regularum Cancellariae de publicandis, quo fuisse eam publicationem necessaria, tenet Rebuffi, in dictam reg. gl. 3. n. 1. negat econtra Sarri, ad eandem reg. q. 20. apud Paris. cit. q. 5. n. 51. quidquid, inquam, sit de hoc, hodiecum ea publicatio est omnino necessaria ob verba clara Constitut. Gregorii: quæcumque dictorum beneficiorum resignations, nec non litis & iurium quorūcumque cessiones? Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 7. in fine. Chok. ad hanc reg. n. 37. Paris. loc. cit. n. 55. qui etiam num. 56. id probat à pari: quod sicut in reali donatione excedente summam 500. ducatorum, requiritur insinuatio, que se habeat ad instar publicationis, ita quoque requiratur insinuatio in renunciatione juris quæsiti, ut Barbat. conf. 41. n. 16. & 17. l. 1. unde Decisionem Rotæ in Pamphilon. 5. Nov. 1584. quâ resolutum, non requiri publicationem in cessione juris super beneficio, procedere, sit Paris. loc. cit. n. 59. ubi cessio facta ad favorem postessoris beneficij, vel ubi constat de validitate tituli antiqui alteri, quam per cessionem, prout declaratum dicit in Tuden. Paroch. 10. Jan. 1587. Et prout absolute quoque idem (nempe in simplici cessione facta ad favorem ejus) qui existebat in possessione beneficij, non esse necessarium publicationem, ut nec expeditionem literarum, sine quibus publicatio fieri nequit, tradit Ventrigl. loc. cit. n. 83. Porro, tamen id certum sit de cessione juris, quod quis habet in beneficio, v. g. dum quis resignat beneficium obtentis nondum Bullis, & sic possessione non habita, ut Chok. loc. cit. Videntur tamen etiam hæc procedere de iuribus, quæ habet ad beneficium, cum Constitutio dicat: quorūcumque iurium, & AA. loquantur simpliciter de jure quæsito super beneficio (quale est etiam jus ad beneficium, quæsitus,

v. g. per præsentationem, electionem, vel etiam per Coadjutoriam cum futura successione) & hoc velle videtur Paris. loc. cit. num. 58. ubi ait: & hoc sententia procedit, non solum quando facta fuit resignatio de beneficio, sed etiam de jure quæsito: distinguit enim jus quæsitus à beneficio, qualiter distingui non videtur jus in beneficio ab ipso titulo beneficij.

Quæstio 769. An comprehendantur quæ Hospitalia?

REpondeo primò: Hospitalia, quæ dantur in titulum, absque dubio comprehenduntur, cum veniant nomine beneficiorum. Parl. l. 11. q. 3. num. 43. & 44. sic decisum restans in Aquilanensi Prioratus. 1581. 14. Apr.

2. Respondeo secundò: Hospitalia quoque concedi solita in administrationem & regimen laicis (qui hospitali tutoribus, & curatoribus æquiparantur. Paris. n. 40. ex Gemin. tom. 89. n. 5. Socin. senior, conf. 181. n. 1. l. 2.) ethi appellatione beneficiorum non veniant. Parl. n. 45. citans Clem. quia contingit de religijs domib. §. ut autem Felin. in c. de quarta, de prescrip. n. 14. Gig. de pens. q. 28. n. 33. &c. neque appellatione officiorum. Parl. n. 46. citans Vitalin. in Clem dispensatio n. 30. & 31. de judic. Cardin. ibid. n. 11. Secundum probabilem & vetiorem comprehenduntur, ethi non exprimantur in dicta Constitutione Gregorii. Paris. num. 47. restans, si decidisse Rotam in Regiense Hospital. 13. Nov. 1587. & 3. Jun. 1588. Ventrigl. toto anno. 4. §. 2. n. 74. citans Novar. sum. Bullar. tit. de benef. resign. public. n. 9. Lott. l. 3. q. 21. num. 28. Rationem dat Paris. n. 48. & 49. quod dicta Constitution fit favorabilis, & in materia favorabili nomine beneficiorum veniant etiam hospitalia talia, pro quo citat Felin. in c. de quarta, de prescrip. n. 15. & 16. Selv. de benef. p. 1. q. 3. n. 9. Lamb. de Jurep. p. 1. l. 2. q. 11. a 11. n. 4. Mandos. in reg. de benef. vac. per promot. q. 5. n. 2. Item in his quoque hospitalibus militante eadem rationes dictarum Constitutionum, requirentium hanc publicationem; nempe ut Ordinarius certus sit, a quo petere debeat rationem administrationis juxta Decretum Trid. sess. 22. c. 9. & quem debeat visitare juxta Decretum ejusdem Concilii, sess. 22. c. 8. An dispensentur fructus pauperibus &c. & ut Coloni scient, quis Rector hospitalis, ad hoc, ut possint ei solvere pensiones. Paris. an. 53. Atque ita cum eadem fit ratio, in his Hospitalibus, ut in beneficiis, & officiis, dicitur hic causa hospitalium comprehendendi in verbis, & sic non extensio. Paris. n. 56. Et dum ratio posita in lege comprehendit plures causas, & de uno tantum ibi fiat mentio expressa, id factum videtur exemplariter; & sic non restringe. Paris. n. 57. citans Iirag. in l. si unquam. v. libetris. n. 37. Oldr. conf. 185. in fine. Adeoque parifomer disponit quod ad alios causas non expressos, quibus pariter militat. Paris. num. 58. citans Bald. Cravet. &c.

Quæstio 770. Quinam teneantur beneficia resignata publicare?

REpondeo: Teneri omnes in universum Refugiatarios, seu qui beneficia ex resignatione obtinuerunt. Sic enim probant verba omnino generalia, & pragmatia dictarum Constitutionum Pii V. & Gregorii XIII. Paris. l. 11. q. 4. n. 1. Azo loc. cit. q. 6. Caltrop. loc. cit. n. 5. Sic itaque facien-

do in specie mentionem de quibusdam personis, de quibus forte suboriri poterat dubium ob singulare eorum privilegia, tenebuntur ad publicationem resignationum in sui favorem factarum. Primo Officiales Curia, puta, Auditores Rotæ, Referendarii, Scriptores Apostolici, Abbreviatores, Milites, aliquæ familiares & commensales Papæ. Paris, n. 2. 3. 4. exprimenter hoc ipsum Gregorio his verbis: *nostris familiaribus continuis commensalibus, nec non literarum Apostolicarum Scriptoribus, Abbreviatoribus, ceterisque.* Secundò Ecclesia Romanae Cardinales juxta expressa Constitut. Gregorianæ verba: *& quibusunque, etiam s. R. E. Cardinalibus ac p̄tis locis, quounque privilegio suffulitis, nec non indulitis, privilegiis ac gratiis Apostoliis, etiam prædictis Cardinalibus &c.* Azor loc. cit. Paris, a. n. 5. Tertiò exempti, propter jam recitatâ generalitatem verborum, Azor loc. cit. Paris, n. 13. & certè, si comprehenduntur Cardinales maximè exempti, & infinita habentes privilegia, multò magis alii exempti inferiores. Paris, cit. n. 13. Et si Papa generaliter aliquid statuendo ligat omnes subditos suos. c. 1. de constit. ligabit quoque qualitercumque exempti dicta constitutio. Gregorii; cum Papa sit proximus & unicus Exemptorum Superior. c. null. dist. 93. & vel hinc exempti magis illi subjiciantur; cum alium Superiore non habeant. Sarn. de infirm. resign. q. 4. Paris, a. n. 14. Quartò Minores, cum quibus dispensatum est per Papam, ut obtinere possint in ea ætate beneficia, tenentur publicare resignata sibi beneficia. Paris, l. 11. q. 4. n. 33. Idque propter verba constitut. Gregorianæ omnino generalia. vide de hoc plura infra, ubi, qualiter currat iis tempus ad publicandum.

Quæstio 771. An ergo etiam secundus Resignatarius, v. g. dum Titius resignavit beneficium suum in Cajum, & Cajus iterum in Sempronium, Sempronius teneatur publicare resignationem sibi factam?

R Espondeo affirmativè, idque hodieum (quid quid fuerit alias, dum, si primus Resignatarius publicavit, non tenebatur secundus, cui intra tempus ad publicandum datum fuerat à primò resignatum beneficium, ut Paris. cit. q. 4. n. 19.) sive primus Resignatarius publicaverit, sive nondum nimis is, ut poterat, resignavit (secus tamen videtur, ubi Resignatarius vel alius, qui ad publicandum tenebatur, decepsit, ita ut tunc successor non teneatur ad publicandum; quia tunc non obtinuit tanquam vacans per resignationem, sed tanquam vacans per mortem. Ventr. to. 2. annot. 4. §. 2. nn. 83. citans Novar. Sum. Bullar. p. 1. tit. de benef. resig. public. nn. 19. Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 193.) in tempore dato ad publicandum, propter expressa verba constit. Gregor. quæ sic habent: plurisque, & quotquot in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsammet primum resonantem vel cedentem retrocessiones, termino predicto nondum elapsò intercesserint, ita ut unicus duntaxat terminus omnibus his successivis cessionibus, ac retrocessibus decurrat, ut, qui posterius gratiam habuerit, publicationem hujusmodi facere, ceteraque omnia hic prescripta intra eundem terminum prestatere teneatur &c. Azor cit. c. 24. q. 6. Paris. loc. cit. num. 20. Unde jam patet, unum eundemque terminum, v. g. 6. mensium datum ad publicandum currere pluribus, quibus intra eundem idem beneficium resignatur quod tamen intelligi-

gendum videtur, si priores ex his Resignataris non publicarunt) & nequam singuli illi Resignataris concedi novum integrum terminum; idque ne alias fraus fieret legi, si singulis Resignataris assignarentur singuli sex menies. Paris, n. 20. & 21.

Quæstio 772. An impetrantes beneficia vacantia ob non factam eorum intra tempus prescriptum resignationis publicationem, teneantur promulgare factam sibi gratiam?

R Espondeo: Teneri illos non fecis, ac si per re-signationem beneficium illud obtinuerent. Azor loc. cit. Paris. cit. q. 4. n. 25. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 6. n. 7. Garc. p. 11. c. 3. n. 278. Ventr. loc. cit. n. 82. citans Lott. l. 3. q. 21. n. 22. Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 192. &c. Sic statuente Gregorio hisce expressis: Et quicunque sic impetrans, aut gratiam, etiam motu simili habens, præsumit in eum casu tempus prædictum à Data concessionis gratia sibi facta hujusmodi, ac omnia, quæ cadens à jure prædictio debet, præstare teneatur &c. Rationem etiam addit Paris. quod, cum iste per impetracionem factam succedat, & subrogetur in locum illius Resignarii, & subrogatus sibi naturam illius, in cuius locum subrogatur, debeat publicare. Et licet, ut Castrop. talia beneficia non videantur obtineri ex resignatione, sed ex vacatione nova, orta ob non factam publicationem, quia tamen resig-natio principium dedit, opis adhuc sit publicatione. Jam vero, ut dicitur in eadem constitut. Gregor; si pluribus gratiam hujusmodi fieri contigerit (hoc est, si plures idem beneficium imperarent ob non publicationem) is omnibus præteratur, seu præ omnibus obtineat, qui primus publicationem suæ impetracionis fecerit, & posse-sionem adeptus fuerit, aut petierit, omniaque requi-sita adimpleret, quamvis in Data sit postremus, & posse-sio ab alio in publicando negligentiore prius apprehensa fuerit, vel petita.

Quæstio 773. Quæ cessiones seu resignationes sint publicanda?

R Espondeo: Cùm quæstio hæc admodum generalis sit, nec fortassis uno eodemque responsu expediti possit, melius eam resolvendam per questiones & responsa facta in particulari pro di-versitate plurium casuum occurrentium. Unde sit

Quæstio 774. An resignationes beneficiorum factæ extra Curiam coram locorum Ordinariis publicari debeant?

R Esponder affirmativè Azor. loc. cit. q. 5. 1. Castrop. loc. cit. n. 6. Lott. l. 3. q. 21. n. 9. Paris. l. 11. q. 5. n. 1. Ventr. loc. cit. n. 64. & 80. Garc. p. 11. c. 3. n. 282. qui etiam num. 283. subiungit, id procedere, quando Ordinarii de beneficio resignato non providit, de quo quæst. seg. Neque hic nomine Ordinariorum veniunt soli Episcopi, sed & alii inferiores, ad quos spectat beneficia con-ferre; uti & Superiori, nempe Archiepiscopi, Patriarchæ, Legati de latere, Delegati, Cardinales, non solum iure ordinario beneficiorum resignationes admittentes, sed & ratione indulgentiam ac facultatum à Sede Apostolica concessarum. Et sic is, cui beneficium coram illis resi-gnatum confertur, intra tempus præscriptum, nempe

nempe intra tres menses, computandos, non à die admissionis resignationis, sed à die facta sibi provisionis, eam publicare, & possessionem capere, modo & formā in dicta Constitut. Gregor. ei praescriptis; ut hæc omnia jam dicta in eadem Constitut. expressit Gregorius.

Questio 775. An ergo etiam, dum Ordinarius admisit resignationem, & Papa contulit, quia nimur ad ipsum spectabat collatio talis beneficij, utpote alias reservati, vel quia Ordinarius non contulit debito tempore, vel quia contulit male, v.g. contra formam Bullæ Piane, provisus teneatur publicare?

Respondeo: Tametsi videri posset, dictam Constitut. Gregor. de hoc casu nihil disponuisse, utpote qua restricta videtur ad provisum Ordinarii, dum extra Curiam resignantur beneficia, probabilis esse, teneri etiam talem publicare; ed quod dicta Constitutio sit admodum generalis, & in praesente casu omnes illius rationes concurrant: assertim illa fraudis, ob quam Constitutione favorabilis censeretur, & amplianda, Paris. cit. q. 5. n. 10. qui etiam à n. 11. illud confirmat ex eo, quod, dum Ordinarius recipiens resignationem, beneficium resignatum male contulit contra Constitutionem Pii V. v.g. consanguineo suo vel resignantis, per illam maiam provisum non inducatur nova vacatio, ut nec in devolutis; sed remaneat antiqua, & consequenter, cum vel sic provisio Papa fiat ex causa resignationis, sit publicanda. Item n. 15. ex eo, quod, cum dicta Constitutione Gregorii XIII. mandet, publicari etiam resignations factas coram Notario & testibus, à quibus, ut constat, non possunt fieri provisions; multò magis ob identitatem, vel potius majoritatem rationis velit publicari resignationes factas coram Ordinariis, dum hi beneficia resignata conferre nequeunt, quia devoluta vel affecta Papa.

Questio 776. An resignatio facta ex causa permutationis sit publicanda?

Respondeo affirmativè: Cum, quidquid fuerit de hoc ante dictas Pii V. & Gregorii XIII. Constitutiones, modò id constet ex iisdem Constitutionibus id mandantibus hisce expressis: & quacunque resignationes, etiam ex permutationis causa: Paris. cit. q. 5. à n. 16. Chok. de perm. p. 3. c. 15. n. 3. Garc. p. 11. c. 3. n. 273. Azor cit. c. 24. q. 7. Rebuff. in pr. ad reg. de publicandis. gl. 3. militat siquidem eadem ratio fraudis in permutatione, quæ duplum complectitur resignationem, & in qua datus vera vacatio, Paris. n. 20. & 21. qui etiam n. 23. expresse ait, id procedere, si permutation facta causa utilitatis, vel necessitatis Ecclesie. Sic itaque uterque permutantium permutationem publicare tenetur; & si unus tantum publicet, alter non, permutatio irrita non est, sed is, qui non publicavit, beneficium amittit, seu facta ei collatio annullatur, altero, qui publicavit, retinente beneficium sibi de novo vi permutationis collatum. Paris. à n. 25. & ex eo Azor, Chok. cit. Contrarium tamen tenet Ventrigl. To. 2. annot. 4. §. 2. n. 84. nimur publicationem non esse necessariò faciendam ab utroque permutante, citat pro hoc

Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 193. Navar. in sum. Bullar. tit. de benef. resig. publici, n. 28.

Questio 777. An publicari quoque debeat resignatio facta cum reservatione omnium fructuum, denominationis, tituli, administrationis, servitii, & stalli &c.

Respondeo affirmativè: Sic enim exprimitur Ram in Constitut. Pii V. quam Gregorii. Unde quoad hæc facieada non est distinctio, an beneficia resignata requirent residentiam, nec ne, an simplicia, an curata. Paris. cit. q. 5. n. 31. dicens, secundum hanc opinionem hodie tenendum tam in judicando, quam consulendo. Proceditque hæc responsio, siue fructus reservati percipiendi sint nomine & auctoritate Resignatarii, siue auctoritate propriæ resignantis, ut expresse in Constitut. Pii V. Paris. cit. n. 31. & ex eo Azor cit. q. 7.

Questio 778. An publicanda resignatio beneficii facta cum reservatione pensionis, regresus, accessus?

Respondeo affirmativè: Paris. cit. q. 5. n. 46. dicens, esse communem omnium, & probari aperte in dictis Constitution. ed quod vigeat eadem ratio fraudis in tali resignatione conditionata.

Questio 779. An, dum resignatio facta simpliciter, & in nullius favorem in manibus Papa, & is beneficium resignatum contulit alteri, is, cui collatum, teneatur provisionem publicare?

Respondeo affirmativè: ed quod hic casus clarissime comprehendatur in Constitutione Gregor. dum ea universim decernit, ut beneficia per resignationem obtenta, seu ut occasione resignationis vacantia obtenta promulgentur. Et licet cesseret in eo casu unum caput fraudis, vigeat tamen aliud, Paris. cit. q. 5. n. 48. & 49. dicens, secundum hanc responsem resolvisse Rotam in Sabiniens. benef. 5. Martii, 1586. Azor cit. q. 7. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 6. n. 6. Contrarium tenentibus Garc. p. 11. c. 3. n. 336. Ventrigl. loc. cit. n. 83. restante sic resolutum à Rota decisi. 296. n. 4. p. 2. Recent. & in Feltrensi. Paroch. 9. Nov. 1600. Item Lottorio l. 3. q. 21. n. 7. ed quod, ut ait, hæc videatur potius dimissio aliqua, quæm resignatio: idque, siue fuerit facta coacte in ym Decreti, siue spontaneè; item quia tunc cesseret ratio, seu suspicio fraudis. Sic quoque cum, cui Papa contulit beneficium simpliciter resignatum coram Ordinario, negligente illud conferre intra tempus sibi à Jure concessum, teneri, provisionem illam sibi factam publicare, tradit Paris. n. 50. citat à eadē Decisione Rota, & cum ipso Azor loc. cit. & consentit Garc. loc. cit. n. 337.

Questio 780. An ergo etiam locum habeat dicta Constitutione Gregorii de publicandis in beneficiis vacantibus per adoptionem aliorum cum iis incompatibilium, ita ut facienda sit publicatio de impetratione talis beneficij libere dimissi ob affectionem alterius?

Respond. negativam absolutè tenent Ventrigl. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 334. Barbos. juris Eccles.

l. 3. c. 15.

l. 3. c. 15. n. 193. quæ sententia vera videtur, ubi non intercessit resignatio, sed solum simplex dimissio, seu derelictio iustus beneficii.

Questio 781. An publicanda resignatio facta in Curia in favorem N. dum hic Resignatarius obtinuit gratiam in forma dignum?

Respondeo: Etsi videri posset non faciendam in hoc casu publicationem; et quod in hoc casu examen faciendum per Ordinarium centeri possit esse loco publications; quia ex tali actu examinis satis constat, talem esse verum Rectorem beneficii, ut Card. Paris. conf. 39. col. ult. vol. 4. verumtamen & in hoc casu faciendam adhuc esse publicationem propter generalitatem verborum, quibus utitur Gregorius, tanquam verius tenet Paris. cit. q. 5. nu. 47. citans pro hoc decis. Rot. in Calaguritan. 10. April. 158. & cum illo Azor loc. cit.

Questio 782. An obtinentes beneficia ex resignatione adhuc teneantur publicare, et si resignatio sit nulla?

Respondeo affirmativè. Castrop. loc. cit. n. 7. Garc. loc. cit. n. 176. Ventr. loc. cit. n. 81. (qui etiam illud extendit ad permutations invalidas & nullas) juxta quod dicitur in Constitut. Gregor. Beneficia ab ipsa statim prima resignatione, seu cessione, etiam illæ alias nulla, aut invalida essent, vacavisse censeantur, &c. intelligendumque hoc ipsum non solum de nullitate contingente ob non factam publicationem resignationis; cum, ut constat ex præmissis verbis, Constitutio dicta loquatur de gratiis, quæ statim à prima resignatione nullæ sunt; nullitas autem orta ob omisiam publicationem longè post primò factam resignationem subsequatur, nempe tempore ad publicandum dato elapsa; sed de nullitate orta ex occulta aliqua Resignatarii inhabilitate, ita ut dum resignans putavit, illum capacem esse, qui revera capax non erat, & is etiam (sive inscius sua inhabilitatis, sive conscius, dum neque ea inhabilitas est talis, quæ tolli potest, Resignatario retinente beneficio illud sibi resignatum) illud acceptavit, tenetur Resignatarius publicare resignationem, sive provisionem ex causa resignationis sibi factam publicare, et si ea invalida fuerit. Castrop. loc. cit. Dum autem ex incapacitate ipsius resignantis, et quod hic incapaz sit resigere, oritur hæc nullitas resignationis, se non videre, ait Castrop. quæ ratione in eo casu Resignatarius obligatus sit publicare; quia is tunc clare intelligit, non esse resignationem, nec ullum sibi jus communicatum, sed se omnino obligatum dimittere illud beneficium. Hinc quoque tradit Garc. loc. cit. nu. 277. non intrare publicationis necessitatem, aut etiam vacationem ob omisiam publicationem, quando resignation alias est invalida ex defectu consensu; et quod, licet tempus publicandi currat à Data gratiæ, id tamen intelligatur, modò sit præstitus & extensus consensus talis resignationis; cum sine eo non dicatur esse resignatio.

**

Questio 783. An, quando aliunde notoria est resignatio, vel permutatio, nihilominus adhuc facienda sit publicatio?

Respondeo affirmativè. Paris. l. 11. q. 6. n. 81. dicens, sic exprestè colligi ex Constitut. Gregorii, & stylum vulgarem docere. Lott. l. 3. q. 21. n. 2. & 3. dicens, publicationem hanc non posse præteriri, seu ejus necessitatem nullatenus posse remitti ex eo, quod resignatio, vel permutatio sit toti populo notoria, sententiam esse certissimam. Ventr. loc. cit. n. 78. citantes Gratian. discep. for. c. 596. n. 8. & 9. contra C. Parisium conf. 39. n. 54. l. 4. Caßador. &c. quos tamen loqui in terminis antiquæ regulæ Cancellariae de publicandis, cuius longè alia erat verborum structura, quam Constitutionis Gregor. & ideo non male loqui, afferunt Lott. & Ventr. Ratio responsoris est, quod dicta publicatio non solum sit inducta, & fieri debet simpliciter pro forma, seu tanquam forma resignationis, ut etiam erat prius vi regulæ Cancellariae de publicand. & Constitutionis Pii V. & cui proinde satis factum videbatur per præexistentiam notitiae de resignatione facta (sue quæ, ut Paris. n. 85. impleri poterat per hoc æquipollens; cum forma recipiens effectum aliquem possit per æquipollens adimpleri, juxta l. ult. §. ult. ff. de condit. & demonst.) sed quia insuper ipsi publicationi adjecta est certa forma (quod non erat alia ante dictam Bullam Gregorii, vi regulæ Cancellariae, vel Constitutionis Pii V.) que nec latum unguem potest præteriri citra vitium nullitatis, ut patet ex illis dictæ Constitut. verbis: quodsi quicquam predictorum omnium omisum fuerit, &c. quod fit, ut dicta publicatione nec præteriri, nec per æquipollens impleri possit, quia jam, licet præexistens notitia in populo possit videri causa iusta prætermittendi tot solemnia; cum tamen illa sit de forma, non possit sustineri actus in notitia talis causa; non enim id est per æquipollens adimplere formam, sed recedere à forma prætextu præexistentis causa, quod fieri nequit, argumento l. cùm ij. §. ff. præter. ff. de transact. ita ferè Lotterius loc. cit. n. 4. & 5. & ex eo Ventr. loc. cit. quod ipsum quoque exprimit ipsa Constit. Gregor. apud Paris. loc. cit. q. 6. n. 87. hisce verbis: Ceterum modus de forma hic tradi- ta semper, & ubique deber observari, nec alia, vel æquipollens ullo modo admitti in omnibus hujusmodi resignationibus, cessionibus, &c.

Questio 784. An publicatio hac facienda, etiam si Papa, in cuius manibus facta resignation, sit mortuus, intra tempus datum ad publicandum?

Respondeo affirmativè; quia renunciatio hujusmodi jam suum habuit effectum tunc, quando Papa vivebat, per cuius obitum tolli non potest. Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 4. Barbos. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 189. Paris. l. 11. q. 2. n. 32. & 33. quod tamen ex Prospero de S. Augustin. limitat Barbos. ut intelligatur, nisi propter impedimentum Sedis vacantis, quia tunc jus non redditur, Bullas expedire non possit; et si exprestè dicant Azor & Paris. ll. cit. debere illum adhuc publicare Sede vacante, vel novo Pontifice creato infra ipsum tempus ad publicandum præscriptum, utpote quod ei propter incidentem illam Pontificis mortem non extenditur.

Quæ

Questio 785. Intra quantum tempus facienda publicatio?

Respondeo: Olim vi Regula Cancellaria, & Constitutionis Pii V. resignationis facta extra Curiam apud Ordinarios publicatio fieri debebat infra unum mensem; facta vero in Curia infra sex menses, ut nimur Resignatarius sat temporis haberet, quo se recipere posset ad locum ab Urbe distante, ubi facienda publicatio. Paris. l. ii. q. 2. n. 2. Azor loc. cit. q. 3. Hodie vero per Constitut. Gregor. de resignationibus factis in Curia, eorumque provisionibus cum literis Apostolicis desuper confessis facienda publicatio intra sex menses, si beneficium existat intra seu circa montes; si vero existat extra montes, facienda publicatio intra novem menses; de resignationibus vero factis extra Curiam apud Ordinarios, (quas, ut praecepit in eadem Constitutione Gregor. debet Episcopus recipere, vel admittere, beneficiisque conferre intra unum mensem) facienda publicatio intra tres menses (quod tamen intellige juxta limitationem paulo post subjecendum, dum nimur Ordinarius quoniam providit, seu contulit illud beneficium, secus si Papa) pro ut hæc omnia clare exprimuntur in dicta Constitut. Excediturque hoc ipsum ad publicandas permutationes factas extra Curiam. Paris. cit. q. 2. n. 12. Et procedit idem, etiam plures cessiones intra hoc tempus datum ad publicandum fuissent factæ, ita ut ultimus Resignatarius teneatur publicare intra tempus incipiens currere primo Resignario. Azor loc. cit. q. 4. & ex eo Castrop. cit. §. 5. n. 10. juxta dicta superiæ; ubi, ac secundus Resignarius publicare teneatur, & expressa Constitutionis verba ibidem recitata. Quodsi tamen beneficium resignatum coram Ordinario quis impetrat à Papa, et quod Ordinarius non providit infra mensem; vel etiam, quia Resignatarius sibi collatum non publicavit intra dictos tres menses, conceduntur tali impenetranti ad publicandum sex aut novem menses; quia, eti beneficium resignatum coram Ordinario, obtentum tamen est à Papa. Castrop. loc. cit. Garc. p. II. c. 3. n. 287.

Questio 786. Quo die incipiat currere illud tempus datum ad publicandum?

Respondeo primò: Tres illi menses concessi ad publicandum factam coram Ordinario resignationem, & ab eodem provisionem, computantur à die, quo ipse Ordinarius contulit beneficium; non vero à die admissio resignationis, utpote qua admissio fieri potest pluribus diebus intra eundem mensem ante collationem ejusdem beneficij. Azor loc. cit. q. 3. Castrop. cit. n. 10. Paris. cit. q. 2. n. 9. contra Rossiuiac. de benef. c. 27. n. 7.

2. Respondeo secundò: Sex aut novem illi menses hodie computantur, non à die resignationis, seu porrecta supplice. Castrop. l.c. neque à die praestiti seu extensi consensu. Ventrigl. T. 2. annos. 4. §. 2. n. 59. Paris. cit. q. 2. n. 17. sed à die provisionis Pontificis, seu concessionis gratia, hoc est, à die data, seu quo supplicatio signata à Papa, & à Datario recognita, eti literæ non sint expeditæ. Castrop. Paris. Ventrigl. ll. cit. Tond. qq. benef. p. 1. c. 13. n. 15. juxta expressa verba Constat. Gregor. à Data concessione gratia, non à die præstiti super ea con-

sensu numerandos, &c. Quodsi plures reperiantur Data supplicationum, et quod prima postmodum fuerit recognita, & in meliore formam mutata, mentes numerandi sunt à die prima Data. Paris. n. 19. & ex eo Azor loc. cit. q. 4. juxta expressa verba Constitut. Gregorii: Est postea concessio gratia hujusmodi ex quavis causa, diversisque Datis, ac quotiescumque, & quovis modo reformata, & valida redita fuerit, menses computentur à die data concessionis gratia, &c.

Questio 787. An tempus assignatum ad publicandum currat minori quatuordecim annis, dum is ignorat beneficium resignatum sibi collatum?

Respondeo affirmativè. Paris. l. ii. q. 4. n. 43. citans plures pro hoc Rotæ decisiones. Azor loc. cit. q. 6. §. postrem quæres. Ventrigl. loc. cit. n. 72. Barbol. juris Eccles. l. 3. c. 15. n. 158. contra Navar. conf. 3. de revenue, tenentem in genere, quod prædictum tempus non currat impedito: quas tamen sententias ita conciliat Ventrigl., ut illa Parisi procedat in foro fori, utpote in quibus terminis loquitur; illa vero Navarræ in foro conscientiæ, prout ipse Parvus l. ii. q. 13. n. 111. affirms hisce expressis: Modificarem tamen hanc conclusionem, ut quad forum conscientiæ procedat opinio Navarri, ut iste filius seu minor ex hoc excusatetur. &c. quod tamen ipsum Paris. intelligere videret de eo, quod non peccet transgrediendo (intellige materialiter) illam legem de publicando, non vero de eo, quod non amittat beneficium. Rationem responsionis dat hanc n. 44. quod in Constitut. Gregor. adit Decretum irritans, quod ligat etiam ignorantem, pro quo citat c. 1. de concessi. præb. c. quondam. de præb. in c. Gl. in c. ribi. de rescrip. §. quinimo. Gemin. in c. si eo tempore. de elect. in c. Barbat. Butrio. Cardin. &c. Proinde contrarius non sit Baldus, dum in l. annus. ff. de calum. tradit tempus inductum à statuto ad faciendam insinuationem donationis non currat ignorantis; quia non loquitur de statuto habente Decretum irritans. Paris. n. 48. juncto n. 35. Ut nec obstat, quod tempus statutum à lege non currat ignorantis, v.g. tempus adeunda hereditatis, ut habet communis; nullit enim, ubi est appositum Decretum irritans. Paris. n. 49. juncto n. 38. Item n. 45. hanc dat rationem, quod, dum agitur de favore animalium (quarum favore introductam publicationem dictum est supra) tempus currat etiam ignorantis, juxta Gl. communiter receptam in c. statutum. de præb. in c. v. numerandum. Probatur etiam idem à Paris. ab Azor loc. cit. quod, sicut patre procurante beneficium parochiale filio, filius per ignorantiam hujus sibi facta collationis (patre nimurum retinente literas collationis) non promotus intra annum, nihilominus incidit in pecuniam, & beneficium amittit; ita etiam, dum patre retinente penes se literas Pontificias, quibus beneficium resignatum prævidetur filio minori, hic exinde inscius sibi facta gratia resignationem & provisionem hanc intra tempus statutum non publicat, amittat nihilominus gratiam hanc, & beneficium vacet.

2. Sed &c. licet alia non obstante, quod currat adversus minorum tempus, hic tamen, quories tractatur de amissione juris, sit restituendus in integrum, ut fuscè probat, & pluribus exemplificat

Paris.

Paris. cit. q. 4. à nu. 51. in praesente tamen casu non esse restituendum, tener Paris. à n. 61. & ex eo Azor loc. cit. Idque propterea, ut Paris. nu. 62. qui ob non factam publicationem amisit omne jus, quod habebat in beneficio resignato. Unde petendo restitutionem, tractat de lucro. Paris. nu. 63. citans Gigas. cons. 135. nu. 11. & 12. Et licet defur minori restitutio propter lucrum ab eo perperam & inconsulto amissum, juxta l. ait prator. §. ult. ff. de minoribus. & ibi Bartol. & Abb. in c. Constitutus. n. 5. & Cardin. n. 3. de restitut. in integ. &c. apud Paris. n. 64. id tamen non procedit, ut ibid. Paris. citatis pluribus, dum tempus currit odio non facientis actum (qualiter odio non publicatis annullatur actus provisionis per Constitut. Gregorii, ut constat) qui tunc, si non fiat à minore, non datur ei restitutio. Ostendit etiā pluribus Paris. à n. 65. quod in hoc casu minor non sit laius; cum nihil ei acquiratur ob non factam publicationem; minor autem non restituitur, ubi non est laius, ut citatis pluribus legibus, Auctoribus, & adductis exemplis probat à n. 65. Adeoque jam cadunt omnia, qua in contrarium objiciuntur, utpote fundata in laione, & amissione juris. Paris. n. 72. qui etiam n. 73. subiungit responsum hanc de non restituendo in integrum minore eò magis procedere, si beneficium jam fuit impetratum ab alio, ob non factam publicationem; sed quod tunc res non sit amplius integrum; dum autem res non est amplius integrum, minor non restituirur, prout habet Abb. in c. ex parte. n. 14. de restitut. spoliar. Boët. decif. 350. n. 4. Thom. de TANIS decif. 54. qui testetur, hanc esse communem. Ac denique concludit hoc ipsum de non restitutio in integrum, etiam dum non est res amplius integrum, hanc recipere limitationem, nisi facto alterius fuerit impeditus publicare, de quo agit l. 11. q. 12. per totam.

Questio 788. An & qualiter à Papa derogatur huic publicationi, vel etiam hoc tempus prorogetur, & an, & qualiter post lapsum hujus temporis non facta publicatione, concedatur restitutio ad publicandum?

R^Espondeo ad primum: Derogari quandoque à Papa publicationi, sive concedi, ut quis non teneatur publicare beneficium sibi resignatum. Debet autem hoc privilegium esse specialiter concessum. Paris. cit. q. 7. n. 64. & 67. qui tamen subiungit n. 68. se audivisse, hodie non dari hujusmodi privilegia, & sic servari.

2. Respondeo ad secundum: Poteſt, & ſolet quandoque tempus illud ſex, vel novem mensium datum ad publicandum à Papa prorogari ad duos, tres, vel quatuor menses. Resignatario, dum adhuc exiſtit intra præfixos 6. vel 9. menses, videlicet ſe intra illos facere non poſſe publicationem, pro eo, ut nimirum dicti 6. vel 9. menses ad alios 4. vel 3. vel duos prorogentur, ſupplicante, Babol. juris Eccles. l. 3. c 15. n. 194. ubi etiam formam hujusmodi ſupplicationis ponit. Paris. l. 11. q. 7. n. 69. Notandum etiam eſt, quod habet idem Paris. l. 11. q. 12. in fine. ubi: de ſtylo non ſolū ob hanc cauſam (nimirum ob vacaniam Sedis Papalis, quo tempore non potuerunt expediri literæ, & hinc non publicari) & aliam ſimilē datur prorogatio: ſed etiam abſque cauſa legitima, & ita vidi obſervari plures, modō non ſit in alterius præjudicium.

3. Respondeo ad tertium: Pari modo poteſt, & ſolet quandōque concedi à Papa prorogatio, ſe potius restitutio poſt elapsum præfixum terminum ſex vel novem mensium. Babol. loc. cit. (qui etiam in fine n. 194. addit, ſaepē etiam per Signat. Justitiae ſolere concedi reſtitutio in integrum aduersus publicationem non factam) Paris. loc. cit. Ventrīgl. loc. cit. n. 75. Lott. l. 3. q. 21. n. 35. Resignatario pro hac reſtitutione porrigente ſupplicationem, in qua narratur, non eſſe factam publicationem, & eſſe elapsum tempus datum ad publicandum, & peratur reſtitutio aduersus lapsum iſtorum mensium, & reſpoſitio ac plenaria reintegratio in ſtatu, in quo eſſet, ſi infra 6. vel 9. illos menses aliās ad publicandum præfixos, adhuc exiſteret; ac ita reſtitutus aduersus lapsum temporis publicationis recuperat omne jus ſuum. Paris. cit. n. 69. & 70. Neutiquam autem dicta prorogatio, aut reſtitutio operaretur, ſi medio tempore jus alteri in illo beneficio quādūm fuſſet per collationem ei factam ab eodem Pontifice. Unde & apponi ſolet in conſeſſione Pontificis clauſula præſerva‐tiva juris Tertiī hoc modo: Dummido tempore Data praesentium non ſit alicui ob lapsum temporis huiusmodi in diſto beneficio ſpecialiter jus queſtum: Paris. cit. q. 7. n. 79. & ex eo Ventrīgl. (qui etiam adiit, hanc clauſulam, etiā non ſit expreſſa, ſemper ſubintelligi) vel certe, ut Paris. cit. q. 7. n. 72. in hujsmodi gratia reſtitutorum aduersus lapsum temporis publicationis requireretur derogatio Regulae de jure quādūm non tollendo. Solet etiam in eadem conſeſſione exprimi, quod Orator ex dicto beneficio nullos interea fructus perceperit. Babol. loc. cit. uti & ut publicatio intra tempus illud in prorogatione conſeſſum ſiat, quod eſti non exprimeretur, faciendum tamen foret. Babol. loc. cit. Non tamen ipsam hanc reſtitutioνem ad publicandum obtentam publicandam eſſe, tradit Paris. n. 71. juxta decis. Rot. in una Oxim. 2. Decemb. 1583. Debere quoque, ut valida ſit, & ſuffragetur dicta reſtitutio, ab obtinenti illam fieri mentionem de pendenti litis, ſi qua ſit, tradit Genc. p. 11. c. 3. n. 304. & ex eo Ventrīgl. loc. cit. juxta reſolutionem Rot. in Pacen. Capellan. 16. Feb. 1598. quām citant. Quoddiſi autem narrasset in dicta ſua ſupplicatione Resignatarius, quod ex certis cauſis præpeditus non potuerit publicare, non teneat eum ad verificandum illa impedimenta, tanquam verius tenet Paris. cit. q. 7. n. 74. eò quod gratia reſtitutioνis non ſit ſuper hoc fundata, quam dicit rationem, qua moverit Rotam ad ſic decidendum in Oxim. benef. 2. Decemb. 1585. Et quod hujusmodi verba appoſita fuerint ſolū pro colore reſtitutioνis, ſicut ſit in ſupplicationibus Resignatiorum, in quibus dicitur: ex certis cauſis animū ſuum moventibus resignet. Econtra uti exprimi debet, quod resignans adhuc vivat, ita & idipſum justificari debet; cum ſuper eo fundetur gratia reſtitutioνis. Paris. n. 74. juncto nu. 78. De cetero Ordinariū in reſignationibus coram eo factis non poſſe elapsi tempore ad publicandum præfixo refluere aduersus publicationē non factam, eò quod,

eā non factā, eo ipso vacer beneficium diſpoſitioni Sedi Apostolicā, tradit Ventrīgl. loc. cit. n. 76.

De resignationis publicatione.

385

Quæstio 789. An fieri possit hac publicatio ante expeditionem literarum Apostolicarum?

Respondeo negativè: Siquidem ex dispositio-
ne Constitut. Gregor., ut constat ex ejus proce-
mio, publicatio facienda cum illis ipsis literis, si-
ne in publicatione resignationis exhibantur sunt
dictæ literæ Apostolicae ipsius resignationis, aut
ejus transumptum authenticum. Ventrigl. loc. cit.
n. 77. Paris. l. xi. q. 6. n. 28. & 32. Neque fieri po-
test publicatio cum supplicatione solum registrata,
cum ea contineat tantum commissionem resignationis,
non autem tempore consesum resonantias,
sine quo resignatione est imperfecta; Constitutio
autem mandans publicare resignationes de perfe-
ctis intelligenda, ne alias aperiatur via fraudibus,
Paris. n. q. 6. n. 30. & 31. Porro qualiter in publi-
catione producenda haec literæ, dicetur postea.

Quæstio 790. An fieri possit publicatio
hac post captam in vim dictarum literarum
possessionem?

Respondeo negativè: Dicente dicta Constitu-
tione, quod intra dictum tempus gratiam ha-
bens, possessionem beneficii etiam litigiosi, &
à cedente non possestis vigore literarum Apostoli-
carum desuper confessarum, nec alias apprehen-
dere debeat. Ventrigl. loc. cit. n. 71, qui etiam n. 61,
sic habet: notandum tertio, quod intra dictum
tempus Resignatarius possessionem apprehendere
possit (nota bene, videtur hic error, & omis-
sum non, seu legendum esse; apprehendere non possit;
propter sequentia) vigore literarum Apostolica-
rum; sed facta publicatione petere debet ab Execu-
torio carum literarum, præsentatis illi iisdem
literis, cum testimonio seu instrumento publicationis
facta, se in possessionem immitti; nihilominus
cit. n. 71. Idem Ventrigl. addit, hoc in pra-
xi nou servari; cum videamus quotidie post pos-
sessions fieri hujusmodi publications, & aliter
inter suos non reperiri servatum. Dicit etiam Par-
is. l. xi. q. 6. n. 125. posse constitui Procuratorem
ad publicandum, qui post apprehensam posses-
sionem id exequatur.

Quæstio 791. Quandonam, seu quo tempo-
re fieri possit, aut debeat publicatio?

Respondeo primò: Fieri debere hanc publi-
cationem diebus non nisi festis & solenni-
bus, sententiam esse communem, & receptam de
stylo, dicit Paris. cit. q. 6. n. 26. probabilem dicit
Ventrigl. loc. cit. n. 68. Pro hac sententia haec sunt
rationes; quod cum Constitut. Gregor, id ex-
pressè non dicat, credendum sit, eam remittere
se ad id, quod alias de hoc dispositum, quod au-
tem ante hanc Bullam haec publicatio fieri debue-
rit die festo, aut Dominico, testatur Rebuff. in pr.
ad reg. de public. gl. 10. n. 6. ut Ventrigl. loc. cit. Item
quod Constitut. Gregor. dicat, faciendam inter
missarum solennia, solennitas autem propriè veri-
ficerit in festo. Ventrigl. ibid. ac denique, ut idem,
quod communiter sic intelligatur, ac servetur.

2. Verumtamen posse hanc publicationem fie-
ri quolibet die, sive festo, sive non festo, ubi fre-
quentis populus ad missarum solennia convenit, do-
cet absolutè Barbol. Juris Eccles. l. 3. c. 15. nn. 195.
tenet quoque Ventrigl. loc. cit. quin & ipse Paris.

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III,

Kk

oblit-

n. 26. ubi postquam contrariam sententiam stabi-
livillet tanquam communem, subjungit: Si autem
constabit, multitudinem populi ad divina audienda con-
venisse, etiam diebus non festis, publicatio facta tunc.
Valebit; quis satius verbis Constat. & ratione.

3. Respondeo secundò: Tameris de certero actio
nocturna non caret suspicione fraudis juxta illud:
qui male agit, odit lucem: & vel hinc damneret à Re-
buff. in pr. loc. cit. n. 9. Publicatio hæc facta de nocte;
posse tamen eam fieri de nocte, ubi abest dicta
suspicio, & adebet quod requirit Constitutio Gre-
gor. nempe frequentia populi, tradit Ventrigl. loc.
cit. n. 70. Idque eo magis procederet, si fieret in-
ter missarum solennia in nocte Nativitatis Do-
mini.

4. Respondeo tertio: Posse quoque eam fieri
post prandium, si tunc celebrentur officia divina
solenniter cum frequentia populi, vel cum tali
frequentia prædicetur; eo quod tunc satisfat ra-
tionibus Constitutionis, eti non omnino verbis,
quibus dicitur facienda inter missarum solennia,
tradit Paris. cit. q. 6. n. 24. quamvis addat, ad vi-
tandas lites tutius esse, ut fiat inter missarum so-
lennia.

Quæstio 792. In quo loco facienda publi-
catio?

1. Respondeo primò in genere: Publicatio hæc
facienda est in loco beneficii resignati, idque,
sive resignans sit in Curia, sive extra; sive resigna-
tio facta coram Papa, sive coram Ordinario, Pa-
ris. l. xi. q. 6. n. 2. citans Rebuff. in pr. loc. cit. gl. 9.
Card. Paris. cons. 39. vol. 4. ac dicens, esse commu-
nem omnium sententiam, quæ constet tam ex
Regula Cancellariae de publ. quam Constitutione
Pii V. & Gregor. XIII.

2. Respondeo secundò magis in specie: Non
in quoconque loco beneficii facienda publicatio
hæc, sed in Ecclesia ipsius beneficii, & quidem, si
beneficium situm est in ipsa Cathedrali, sufficit
ibi fieri publicationem; si vero situm est extra
Cathedralem, publicatio ejus adhuc facienda est
in Cathedrali, & simul in Ecclesia ipsius beneficii,
vel in pluribus Ecclesiis illius, si in pluribus situm,
seu plures Ecclesiæ principales haber. Azor p. 2.
l. 7. q. 24. q. 8. Paris. loc. cit. num. 7. & 9. Ca-
strop. de benef. d. 6. p. 2. §. 6. num. 11. Ventrigl.
loc. cit. n. 60. juxta expressa verba Constitutionis
Gregorii. Idque intelligendum, dum beneficium
curam animarum habet, vel perpetuum Beneficiarii
residentiam seu præsentiam postulat. Paris.
Azor l. cit. si enim, ut inquit Constitut. Gregor.
Rurale est, & populo Conventuque caret, publi-
catio fieri debet in Parochiali, intra cuius limites
beneficium consistit, & in Cathedrali. Ad illud
vero, an si Ecclesia beneficii Conventum haberet,
v. g. sit Regularis, & non habeat curam animarum,
sufficiat ibi, & in Cathedrali, non vero etiam
in Parochiali viciniore fieri publicationem, re-
spondet Paris. cit. q. 6. n. 11. affirmativè, sive suffi-
cienter alterutrum, nempe, si Ecclesia vel populum
habeat, seu sit Parochialis, vel Conventum ha-
beat, v. g. sit Abbatialis, quamvis addat, seipsum
ad tollendos scrupulos, majorēisque securitatem,
datum sibi in commendam Monasterium quod-
dam curasse fieri publicationem, & in Ecclesia Ab-
batia illius Monasterii habente Conventum, sine
Cura tamen animarum, & in Cathedrali, & in vi-
ciniore Parochia, et si ex sententia doctissimorum

obligatus fuerit publicare solum in Ecclesia illa Abbatiali. Quodsi etiam Ecclesi, in qua alia facienda publicatio, tutum non habet accessum, ob pestem, bella, aliave manifesta pericula, facienda est in proxima Parochiali ab istis periculis immuni. Castrop. Ventrigl. II. cit. Ac denique, si beneficium ad nullam diaecsim spectat, sufficit fieri publicationem duntaxat in Ecclesia, in qua situm. Castrop. Azor. II. cit. aut. ut Paris. loc. cit. num. 10. in Ecclesia aliqua, si sit, cui immediate subiacet. Quia tamen intelligenda, ut recte ibidem Paris. ut Ecclesia illa habeat Curam animarum & populum, sive ut soleat, possitque ibi convenire multitudine ad missarum solennia, ut ratio Constitutionis locum habeat, & Resignatio innotescere possit.

3. Respondeo tertio: Quamvis non videatur satisficeri Constitutioni quod ad hoc punctum, si in porta, vel in portico Ecclesia, dum in ea celebrantur missarum solennia, fieri haec publicatio; ed quod Constitution dicat: in beneficii Ecclesia, & Cathedrali, dictio autem in importet & exigat intrinsecitatem, ut Bartol. Bald. & alii in l. Gallus. §. ille casus ff. de posthum. & Felin. in c. tertio loco. de presump. Card. Paris. conf. 166. a num. 22. vol. 4. ubi quod factum in portico, seu ostio extra clausuram, vel scalis, non dicitur factum in domo: & alii apud Paris. cit. q. 6. n. 19, ubi etiam in hac sententiam negativam inclinat, subiungit tamen nu. 21. Rotam in Hippogeriens. 16. Maii. 1588, resolvisse contrarium. Rationem quoque addit; quod per talen publicationem resignatio adhuc iatis innotescat, & sic satis obvietur fraudibus, adeo que satisfici Constitutioni. ac nu. 23, concludit dicendo, tutius fore, publicationem facere iuris Ecclesiam in aliquo loco apto, & sic se vidisse servari in praxi, ut fiat in corpore ipsius Ecclesia. Sic faciendam ex Cathedra Ecclesia, vel loco aliquo publico, ex quo omnes audire possint, ait Castrop. loc. cit.

Questio 793. Coram quibus facienda publicatione?

R Espondeo: Coram frequente populo ad missarum solennia, aliave divina, & prædicationem convenienter. Paris. loc. cit. n. 13. Hinc facta publicatione in Choro coram Capitulo seu Canonicis, & presbyteris duntaxat est nulla. Paris. nu. 18. Ventrigl. to. 2. annot. 4. §. 2. nu. 67. Garc. p. II. c. 3. nu. 294. prout resolutum in Tarentina Canonica. 12. Maii 1589. Ratio est; quia videtur velle Papa, ut facta resignatio innotescat non solum Ecclesiasticis, sed etiam secularibus. Ventrigl. loc. cit.

Questio 794. Qualiter in hac publicatione opus sit literis Apostolicis, super resignationem, & provisione Resignatarii confectis, & earum exhibitione?

I. R Espondeo primò: Quantumvis alias circa Constitutionem Pii V. utpote in qua hoc non exprimebatur, resolvitur Rota in una Calagurit. 10. Octob. 1580. fieri posse hanc publicationem sine dictis literis. Paris. cit. q. 6. n. 33. hodie tamen, ob expreilla verba Constitut. Gregorian. id fieri non posse, est manifestum. Paris. iid. Garc. p. II. c. 3. n. 290. juxta dicta à nobis supra.

2. Respondeo secundò: Opus est etiam dictarum literarum Originalium, aut earum transumpti authentici (quale dicitur, quoties de verbo ad ver-

bum est facta exemplificatio legitimè. Paris. cit. q. 6. n. 36. & idem est, quod copia. Paris. n. 37. juxta gl. in l. 2. ff. de fide instrum. Mascard. de prob. conclus. 71. in principio, & tunc probat sicut originale. Paris. n. 38. juxta eundem Mascard. loc. cit. n. 17. &c.) exhibitione publica in ipsa publicatione. Paris. loc. cit. n. 32. Ventrigl. loc. cit. n. 60. Castrop. loc. cit. n. 12. Et sic necessarium est, publicantem publicationem facere cum dictis literis, earumne transumpro authenticō in manibus. Castrop. loc. cit. Paris. cit. q. 6. nu. 43. Neque sufficit, ut in publicatione narretur resignatio cum expeditione literarum, & data illarum, opus tamen non est, earumne literarum, seu Bullarum, seu transumpti lectione. Castrop. loc. cit. Paris. nu. 42. sic resolutum dicens in Camens. Propositoria. 23. Maii. 1584. cum satis authenticum sit, authenticam scripturam exhiberi, absque eo quod legatur. Paris. cit. q. 6. n. 42. Citans Rebuff. in pr. ad reg. de publit. gl. 10. Vitalin. in Clem. causam. n. 22. de Elect. sic Ventrigl. loc. cit. n. 66. ait, opus non esse, literas provisionis sive Papa, sive Ordinarii legere de verbo ad verbum, & per extensum, sed sufficere publicare summam dictarum literarum, & illarum transumptum authenticum exhibere: imò ait Castrop. nec opus esse legere datum dictarum literarum.

3. Nequaquam autem sufficit, publicationem fieri cum Scriptura authenticā, in qua sit mentio de literarum expeditione; cum Constitution requirat præcisē literas, vel earum transumptum. Paris. num. 44. nisi tamen Scriptura illa authenticā emansuet à Papa. Paris. cit. nu. 44. & 45. juxta decis. Rota in Monopolit. 26. Nov. 1587, in qua dictum, publicationem fuisse validam, quam fecerat quis sine literis Apostolicis, cum Brevia tamen Apostolico, quod obtainuerat, & quo restituiebatur adversus non publicationem. Porro Notario alienanti, se fecisse publicationem cum literis resignationis in manibus, est credendum, etiam probetur per præsumptiones, literas non potuisse tunc temporis esse in illo loco. Paris. nu. 46. juxta decis. Rota in Burgenſi Canonicit. 31. Jan. 1586. Secus tamen erit, ubi contrarium concludenter probaretur; ed quod tunc Notarius reddatur suspensus, & satis hoc casu confer de non publicatione. Paris. n. 47. juxta decis. Rota in Oxomoniſ Scholastici. 9. Feb. 1590.

Questio 795. Qualiter, & quid exprimendum in hac publicatione?

R Espondeo primò: Clarè ac intelligibili voce exprimenda est resignatio, & facta gratia, qualitas beneficii, nomina & cognomina Resignantū & Resignatariorū, ita ut hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi præsentium pervenire, v.g. dicat Notarius: Notum omnibus facio, quemadmodum Titius resignavit beneficium suum simplex constitutum in tali Ecclesia, vel curatum taliis Ecclesiis in manibus Papa, & de eo facta est gratia Cajo, ut appareat ex literis, seu earum transumpto, quas, vel quod habeat in manibus. Castrop. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 49. qui etiam n. 50. ait, optimum fore, hæc omnia exprimi in instrumento publicationis. Quod si error factus est in nomine, vel cognomine Resignantis, dum ex aliis circumstantiis constat satis de persona, adhuc validam fore publicationem, ait Paris. n. 53. juxta quod resolutum à Rota in Hippogerienſ. 1. Feb. 1588. ed quod error in pronomine non vitiat, dum con-

stat de certitudine personæ ut AA. in l. ult. c. de hæred. instituend. Paris. nu. 55. ut nec error in officio & dignitate; cùm ex circumstantiis constat de identitate persona, nocere debet. Paris. n. 54. ex Sart. ad reg. de Annali. q. 31.

Questio 796. An, & qualiter insuper necessaria affigi exemplar omnium eorum, quæ in publicatione dicta, ad valvas Ecclesia?

Respondeo primò: Necesse est, tale exemplar affigi valvis, eu porta majoris Ecclesia, & hoc, ut innotescat f. ita resignatio, & provisio non solum iis, qui interfuerunt publicationi, sed & aliis ad Ecclesiam venturis. Garc. p. II. c. 3. nu. 295. Paris. cit. q. 6. nu. 56. juxta quod expresse dicitur in Constit. Gregor.

2. Respondeo secundò: De stylo exemplar illud ibidem relinquitur per diem, vel etiam aliquot dies; necesse tamen non est, relinquere ibi per plures dies, sed sufficere affigere, & ibi relinquere. Paris. cit. n. 56. Habetque praxis, ut fiat in uno folio copia literarum collationata; nec requiritur, ut hoc exemplar sit authenticum; cùm id in dicta Constitutione non exprimatur. Paris. ibid. Super quo exemplari valvis Ecclesia affixo testatur Paris. se vidisse, quandoque appositam parvam chartam, in qua materno sermone exprimebatur nomen Resignantis, Resignatarii, & beneficii resignati, quod sibi admodum placuisse ait.

Questio 797. An, & qualiter super his omnibus conficiendum à Notario instrumentum?

Respondeo primò: Necesse esse conficiendum super his omnibus à Notario ad hoc rogato instrumentum. Paris. cit. q. 6. n. 60. & 61.

2. Respondeo secundò: Ut satisfactum dicta Constitut. Gregorianæ censeatur, debere in hoc publicationis instrumento testari Notarium de facta affixione; nec sufficere, Notarium in eo dicere, legi & publicavi, absque eo, quod mentio nem faciat de affixione, tanquam verius tuerit Paris. nu. 58. sic tentum à Rota dicens, in Jaceñi Venerie. 15. Jun. 1590. eò quod pro forma tradatur, ut constet de hac affixione, nec colligi ea possit ex illius verbis: legi & publicavi, subdit tamen Paris. n. 59. Satisfactum videri Constitut. Gregor. quo ad hoc, si Notarius dixisset: Legi & publicavi juxta formam Constitutionis Gregorii XIII. eò quod tunc prælumatur pro affixione. Debet insuper hoc instrumentum continere qualitates ceteras omnes in dicta Constitutione requisitas. Paris. cit. n. 61. juxta mox sub jicienda.

3. Respondeo tertio: Debet instrumentum hoc confici cum interventu duorum testium; quando enim instrumentum, quod producitur ad probandum publicationem, non est in forma probante, v. g. quia caret testibus, non probat, & ex eo non constat de publicatione. Paris. n. 60. juncto n. 66. Proinde non sufficere, ut in eo dicatur, factam fuisse publicationem in præsencia multorum testium in testium fide dignorum; sed requiritur, ut nomina testium in instrumento exprimantur. Paris. n. 67. qui etiam n. 68. addit. hoc procedere, etiam si duo Notarii fuerint rogati; cùm ex hoc non suppleatur numerus testium.

4. Respondeo quartò: dictum instrumentum Notarius à tergo literarum Apostolicarum exten-

dere confuevit haec ferè forma, ut Paris. n. 62. fidem facio, retroscriptas literas Apostolicas expeditas in favorem N. juxta earum seriem, & tenorem, cum nominibus & cognominibus Resignantis & Resignatarii, ac denominatione, & qualitate beneficij clara & intelligibilis voce sub data 28. Nov. 1699, in ipsa Ecclesia, ac in Cathedrali, dum frequens populus ad missarum solemnia convenerat, publicasse, eaque manibus renuisse, ostendisse, & legisse, earumque exemplar collationatum affixum ibi fuisse relictum, & stetisse per aliquod tempus, aliaque & similia facta fuisse juxta formam traditam per Gregorium 13. in Constitut. sua de publicandis. In quorum omnium & singulorum præmissorum fidem. Ego &c. presentibus. N. N. Quamvis Paris. n. 62. dicat, Rotam sustinuisse, quandoque instrumenta, in quibus non ita exactè referebantur dictæ qualitates, sed solum dicebatur: juxta Constitut. Gregor. eò quod quòd semper relatio intelligatur facta cum omnibus suis qualitatibus; & circa publicationem Notario sit credendum, ut Achill. decis. 10. de citatione.

Questio 798. An, si littera resignationis sint nulliter expedita ob subreptionem vel obrepctionem, & Resignatarius obtineat gratiam perinde valere, & postea publicet prædictas literas juxta formam alias prescriptam, absque eo, quod publicentur dictæ literæ revalidatoria, publicatio sit nulla, & consequenter etiam Resignatio?

Respondeo: Tametsi videri posset, esse invalidam; eò quod Constitutio statuens publicationem faciendam cum literis, intelligenda sit de literis validis; cùm invalida in nulla sint considerationes, nec ullum effectum producere possint. Item, quod per publicationem cum literis invalidis non occurritur fraudibus, ad quas avertendas instituta publicatio, dum occurrente morte Resignatarii, Resignans posset ostendere nullitatem resignationis, & docere de interesse Resignatarii, & sic decipi Ordinarius, dum litera ista revalidatoria non sunt publicata. Nihilominus non obstantibus hisce & similibus valere publicationem, tener Paris. l. 11. q. 7. n. 88. sic resolutum dicens à Rota in Mediolanensi. Propositura. 30. Octob. 1589. eò quod publicatio talis fuit facta cum literis eo tempore, quo erant convalidatae per gratiam perinde valere, quæ, ut Rebuff. in pr. tit. de perinde valere, habet oculos retro, & revalidat omnia ab initio cum omnibus inde secutis. Quinimò tener Paris. n. 89. si quis post publicationem jam factam obtinuerit gratiam perinde valere, sufficere adhuc illam publicationem, & non esse opus alia, quemadmodum, si Papa concessisset alicui privilegium testandi, hæc gratia facit, ut testamentum sustineatur jam factum, licet nulliter, ita ut valeat ipso jure absque nova declaratione, ut Jason. in l. quod minus. ff. de fluminibus. nu. 129. Calrens. in l. si quis filio. §. irritum. num. 4. de injust. rupto irrito facto testam. &c. Ad opposita etiam breviter responderet Paris. n. 91. literas stante tali gratiâ perinde valere, esse validas, & vi illius gratiæ validari ab initio.

Questio 799. An publicatio hac facienda à Resignatario fieri possit per Procuratorem ab eo constitutum?

Respondeo affirmativè. Paris. cit. q. 6. n. 122. & 123. qui enim per alium facit, per seipsum fa-

cere videtur, ut vulgaria jura disponunt; quod in tantum verum esse, ait Paris. n. 124. iuxta Card. Paris. conf. 43. n. 8. vol. 4. & Gl. in Clem. 1. v. collatio. ut lice pendeat, ut tempore, quo publicavit Procurator, videatur Dominus exercuisse illum actum. Et sic communiter, air Paris. n. 125. practicari, ut habens beneficium, per resignationem ipse capiat possessionem, & publicet, vel constituant Procuratores ad utrumque. Ut autem id possit legitimè Procurator, requiritur, ut habeat mandatum ad hoc speciale. Paris. cit. n. 125.

Quæstio 800. An hac publicatione fieri possit per Resignantem, & id sufficiat?

Responderet affirmativè Lott. l. 3. q. 21. n. 21. iuxta Decis. Rota.

Quæstio 801. An sufficiat, publicationem fieri aliquo modo, qui promulgationi equivaleret; & in specie per petitionem, adeptiōnem, continuationem possessionis, aut etiam per novam imputationem illius beneficii vacantis ob non factam publicationem?

1. **R**espondeo ad primum negativè. Paris. cit. q. 6. n. 79. & 87. Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 8. juxta expressa verba Constitut. Gregor. Ceterum modus & forma hic tradita semper, & ubique debent observari, nec alia, vel equipollens ullo modo admitti. Hinc

2. Respondeo secundò: Nequitiam sufficer petitionem possessionis factam coram Ordinario. Paris. loc. cit. n. 74. & 79. sic resolutum dicens in Calagurit. thesaurar. 5. Maij, 1587. eo quod Papa in dicta Constitutione sua tanquam duos actus diversos consideret, publicationem, & petitionem possessionis. Neque etiam ulla diligentia capiendi possessionem sufficit, Paris. cit. n. 79.

3. Respondeo tertio: Neque sufficit capiisse actu possessionem coram Notario, & testibus, eo quod talis publicatio non efficit populos. Paris. n. 72. & 73. adeoque non sufficit instrumentum capta possessionis. Paris. n. 73. Tradit tamen Tond. qq. benef. p. 1. c. 14. nu. 20. in Gallia loco publicationis satis esse, si possessio publicè capta fuerit, & ad majoris partis populi notitiam devenerit, utpote quæ in Gallia habetur pro publicatione.

4. Respondeo quartò: Neque etiam sufficit adeptio possessionis cum continuatione ejusdem ad tempus aliquod, prout dicitur in Constitutione Gregor. Paris. n. 76. & 89. Sic itaque, ut excusatetur a publicatione Resignatarius, vitèque pœnam statutam non publicantibus, aut etiam, ut juvet regulâ de annali, non suffragatur adeptio possessionis continuatio per annum, vel etiam per triennium, et si alias ad multa profit annalis, & triennalis possessio. Paris. cit. n. 76. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 6. n. 13. Azor p. 2. l. 7. c. 24. q. 8. in fine dicente in sua Constitutione Gregorio: ne resignantibus, si postea in sua possessione remaneant, Constitutiones de annali, & triennali possessione, &c. Neque etiam juvabitur, et si possessionem quietè continuatur per decennium. Paris. n. 115. ac proinde locus non erit allegationi Lapi 89. disponentis, ut, si quis resignavit, & post resignationem remansit in possessione, illamque continuatur per decem annos (quod tempus Palatium redoxis ad triennum testatur nu. 97.) presumatur retrocessio, & novus titulus acquisitus, ita ut eo mortuo benefi-

cium censeatur vacare per obitum, & sic impetrari possit; quam allegationem, ut Paris. n. 95. semper tenuit, & secundum quam restoluit Rota usque ad dictam Constitut. Gregor, obstat siquidem hodiecum dicta Constitutionis hisce expressis: nec presumpta, aut tacita retrocessiones etiam proper diuturnam continuata possessionis hujusmodi tolerantiam &c. Paris. n. 94. & 110. Et quomodo juvabitur talis possessione annali, triennali, aut etiam decennali? cum vi dictæ Constitutionis ob non factam publicationem eo ipso vacet beneficium, amittatque Resignatarius omne jus in illo, non remanente illi ullo titulo, ne colorato quidem. Paris. n. 76. & 111.

5. Respondeo quintò: Dum Resignatarius, qui non publicavit intra statutum tempus, impetravit denou idem beneficium à Sede Apostolica per dictam novam provisionem, non suppletur publicatio, seu ea non habet vim publicationis; sed hac ipsa nova provisio publicari debet, prout dicitur expressè in Constitut. Gregor. & ratio est etiam, quia pro forma publicationis requiritur, ut ea fieri certo modo ac tempore. Sed neque per talen novam provisionem obtentam in Urbe obviatur fraudibus; cum non possit devenire ad notitiam eorum, quorum interest, maximè existentium in loco beneficii. Ita Paris. n. 113. & 114. & seq.

Quæstio 802. An, & qualiter impedimentum excusat non factam intra prescriptum tempus publicationem, & ab incurriens propterea pœnis?

1. **R**espondeo primò: Impedimentum legitimum excusat non factam intra publicatione facienda. Paris. l. 11. q. 13. n. 1. citatis pluribus cum commun. Impeditum enim non currit tempus. Paris. ibid. n. 2. citans l. ut perfectius. c. de annal. excep. Menoch. conf. 38. n. 35. l. 1. Bald. de temp. utili & contin. c. 7. Jo. de Lignano de cens. Eccles. §. 14. n. 17. &c. Et propter impedimentum receditur à forma. Paris. n. 3. citans Card. Paris. conf. 32. n. 11. vol. 2. Burlat. conf. 74. n. 153. vol. 1. &c. Et impeditus non dicitur negligens. Paris. n. 4. citans Staph. de grat. exposit. tit. de var. mod. & acat. n. 53.

2. Respondeo secundò: Procedunt hæc, ubi impedimentum hujusmodi probatum fuerit. Paris. cit. q. 13. n. 21. citans Abb. in c. plerumque de recip. n. 6. Card. Paris. conf. 108. n. 11. vol. 4. Decium conf. 554. n. 6. &c. Et quoniam impedimenti probatio difficilis censemur. Paris. n. 22. ad illud probandum sufficiunt conjectura. Paris. n. 23. ex Bald. conf. 152. nu. 2. l. 1. Item testes, vel instrumenta. Paris. n. 24. citans Jo. And. in c. 1. de dolo. in 6. Card. Paris. conf. 67. n. 90. vol. 1. &c. Item iuramentum Impediti. Paris. n. 25. citans Oldr. conf. 60. col. 2. n. 4. &c. Quod tamen ait citatis pluribus, procedere, quoties probari nequit per testes. Item arbitrium Judicis. Paris. n. 26. citans Jo. And. Holt. Gemini. &c. in c. 1. de dolo & contumac. Probandum quoque, quod impedimentum illud fuerit tale, ut removeri non potuerit. Paris. n. 27. impedimentum enim non excusat, cum removeri potest. Paris. n. 28. ex Bartol. & aliis. in l. quibus diebus. ff. de condit. & demonst. Et impedimentum non est propriè, cum evitari potest. Paris. n. 24. citans Card. Paris. conf. 67. n. 64. vol. 3. Probandum item est, impedimentum soille causam immediatam, cui fieri non potuerit publicatio. Paris. n. 30. ci-
tans

Tans Menoch, de arbit. jud. casu, n. 118. ad finem. Cravert. conf. 151. n. 22. Felin. in c. ex transmissa. de prescrip. n. 7. Probandum item est, adhibitam fuisse diligentiam ad impedimentum illud removendum. Paris. à n. 31. citatis plurimis. Ac denique probandum est ab allegante illud. Paris. n. 34. citans Cravet. ubi ante. n. 8. Burfat. conf. 45. n. 6. l. 4. Card. Paris. conf. 33. n. 57. vol. i. Menoch. conf. 1. n. 364. l. 1.

3. Respondeo tertio: Impeditus tamen facere publicationem in loco, ubi tenebatur eam facere, ob impedimentum non liberatus absolute à publicatione facienda, aut non excusatibus à non facta simpliciter; quia adhuc tenebatur eam facere in loco alio æquipollente non impedito, v. g. in Cathedrali, & in viciniori Parochia, prout dicitur in Constitut. Gregor. Paris. n. 35. Sed neque in hoc contradicunt dicta Constitut. nec illa libi, dum mandat ea à se constituta implenda præcisè ad unguem, & non posse illo modo impleri per æquipollens; nam illud solum vult Papa, ut non sufficiat hodie, sicut illud sufficiebat olim, publicare resignationem in acie campi Flora, vel in valvis Cancellariae, aut in aëriantia Contradictorium, aut coram testibus, dum locus, in quo alia publicanda, impeditus est. Ied hoꝝ tanquam æquipollens, quod ipse Papa specificat, nempe, ut sufficiat, & requiratur, eam tuic fieri in Parochia viciniori, & Cathedrali. Paris. à n. 41.

Questio 803. In particulari, quodnam in hac materia publicationis sit impedimentum justum & sufficiens?

1. **R**espondeo primò: Ad tres classes revocari possunt impedimenta, quæ hic in considerationem venire possunt; nempe alia provenientia à casu fortuito, alia à seipso, alia à persona tertii, puta, adversarii, Judicis, &c. Paris. cit. q. 13. n. 50. hoc supposito,

2. Respondeo secundò: Justum impedimentum excusans à publicatione, proveniens à casu fortuito, est primò bellum existens in loco, ubi facienda publicatio. Paris. n. 52. juxta expressa verba Constitut. Gregor. qui etiam n. 59. id intelligentem ait: si, ubi facienda publicatio, non redditur jus, & non potest illuc accedi, vel eò mitti, ut Felin. in c. transmissa. de prescrip. Menoch. conf. 21. n. 22. vol. i. Cravet. conf. 38. n. 1. & alii, quos citat. Secundò pestis ex stens in loco, ubi facienda est publicatio, juxta ejusdem Constitut. clara verba. Paris. n. 60. qui n. 71. addit, id intelligentem, quoties pestis in illo loco duravit per totum tempus præscriptum ad publicandum, alias fecus, pro quo citat Card. Paris. conf. 34. n. 19. vol. 4. &c. Econtra alii casus fortuiti non excusat. Paris. n. 75. hanc addens rationem, tum quia DD. nihil de hoc scripserunt, tum quis in Constitut. Gregor. non exprimuntur, & quia in illis cessat ratio impedimenti considerati in bello & pesti. Atque ita non excusat paupertas, quæ etiam inter casus fortuitos numeratur. Paris. n. 83.

3. Respondeo tertio: Quod attinet impedimenta provenientia à seipso non excusat infirmitas, neque furor. Paris. n. 79. citans Covar. l. 3. var. refol. c. 13. n. 18. &c. neque excusat allegata oblivio. Paris. n. 81. multoque minus multitudo negotiorum. Paris. n. 82. Neque excusat error, aut ignorantia, cum adsit in Constitut. Gregor.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

Decretum irritans, ligans etiam ignorantes. Paris. à n. 85. Lott. l. 3. q. 21. n. 33. juxta Decif. Rota 669. n. 1. l. 3. p. 3. Diversar. quam citat.

4. Respondeo quartò: Quod attinet ad impedimenta provenientia à persona tertii, impeditus publicare in loco præfixo ex facto tertii alicujus excusatur à non facta publicatione. Paris. n. 95. qui dicit id manifeste colligi ex illis verbis Constitutionis: vel si locu belli pesti, aliisque manifestis periculis subjacet, & utpote quæ ultima verba posunt commode huic casui applicari; id tamen se intelligere ait ibidem Paris. si impeditur vi armata, ut non possit neque per se, neque per alium publicare; si enim impeditur dolo adverbari, aut tertii, nequaquam probare hoc excusationem in hac materia, eti alia impedimentum tale proveniens ex dolo præberet causam restitutiois in integrum, assert Paris. n. 100. & 10. sic quoque non esse impedimentum præbens excusationem, dum pater jussit filio Religatario, ne capiat possessionem, & ne publicet ad evitandas scordias inter cognatos suos, & religatant, & interim tempus ad publicandum elapsum est, censet Paris. n. 105. tanquam venus; eo quod id non reperiatur cautum Jure, nec ab ullo DD. consideratum; tum eriam, quia cessat ratio impedimentorum posteriorum in Constitut. Gregor. & quia filius id, quod ei à Constitutionibus Papalibus mandatur ad evitandas fraudes, non debet omittre ob reverentiam patris. Contrarium nihilominus tenente Navarro, cuius sententiam procedere quoad forum conscientia, censet Parisius nu. 111. juxta dicta à nobis suprà. Quinimo idem, nimurum non excusandum filium Religatarii à non facta publicatione ad casum strictiore extendit Paris. n. 108. dum nimurum pater derinet literas, easque extradere non vult filio, ut publicare possit; sed ait, debere filium in hoc casu vel literas resignationis extorquere à patre operâ, & mediatione consanguineorum, vel Confessarii, vel Episcopi, vel debere mittere ad registrum Bullarum pro extraheuda copia authenticâ, & cum illa publicare, & interim protestari, & sic omnes diligentias adhibere, ut impedimentum hoc allegatum excusat.

5. Respondeo quintò: Dum impedimentum provenit ex facto tertii, qui Judex, vel Superior est, v. g. quia supplicatio (uti frequenter fit) in Dataria recenta fuit, eique ad impedientiam registrationem appositum ad instantiam alicujus nihil transeat, elapsi interea tempore ad publicandum, adhuc non excusandum Religatarium, censet Paris. cit. q. 13. n. 12. eò quod impedimentum illud non si considerabile & justum, quod tolli possit à Religatario, citando nimurum partem adversam, quæ obtinuit nihil transeat ad comprehendendum coram Datario, ut is dicat causam, quare impeditur registratio supplicationis, & per consequens expeditio literarum, sine quibus publicatio fieri nequit; cum Datarius auditis rationibus regulariter soleat mandare relaxationem supplicationis, & quidam spatio duorum, vel trium dieorum. Quodsi tamen Datarius ex causa sibi visa retinuit supplicationem, & impeditus expeditio literarum, excusandum Religatarium, tradit Paris. n. 116. sic pronunciatum dicens à Rota in Lauretana beneficii. 9. Decemb. 1589. quod ipsum tamen declarat Paris. n. 118. ut procedat, si Religatarius ipse, vel per Procuratorem fecit diligentiam apud Datarium pro relaxatione supplicationis;

nis; quā diligentia non obstante is nihilominus eam detinuit. Item ut procedat, si is eam, non obstante hac diligentia detinuit per totum tempus datum ad publicandum; fecis, si eam detinuit, per menses duos vel quatuor, & postea eam relaxavit, ut interea adhuc potuerit Resignatarius expedire literas, & publicare in termino. Quamvis addat n. 120. hanc esse justam causam prorogandi hoc tempus, ac concludat, impedimenta provenientia ex persona Judicis regulariter esse justam causam restitutiois in integrum, juxta l. i. §. 1. ff. ex quibus causis major. Quidsi Resignatarius fuerit incarceratus, & ex hoc non potuerit expedire literas, aut eas expeditas non publicare, quia detinebantur à Judice, & interea tempus praefixum ad publicandum transferitur, excusabitur, modò diligentiam fecerit, & coram testibus protestetur, sūa culpā non labi tempus, & non posse per alium expedire literas, vel expeditas mittere ad faciendam publicationem. Paris. n. 121. cum Sarn. de public. q. 13. n. 3. èd quòd carcer p̄beat causam restituendi in integrum, ut AA. communiter in l. 2. c. ex quibus causis major, nisi incarceratus fuisset ob delictum. Paris. n. 123. & sic sit causa justa prorogandi tempus ad publicandum Datum. Paris. num. 122.

Quæstio 804. An, qui propter Sedem Papalem vacantem non potuit expedire literas (mox enim à morte Papa fit Congregatio Cardinalium in Urbe presentium in Camera Consistorii, in qua rumpitur Annulus Piscatorius, & plumbum, & mandatur, ut sigillentur omnes supplications existentes penes Datarium tam data, quam non data). Paris. cit. q. 13. n. 125.) & per consequens publicare, excusat, quòd minus incurrat p̄nas ob non publicationem statutas?

Respondeo affirmativè; dicitur enim hoc iustum impedimentum, quia non potuit removeri. Paris. loc. cit. n. 126. qui etiam n. 127. id probat ex Constitut. Julii III. quæ incipit: *Mensis & intentionis: in qua sic loquitur Papa: Nos capientes litium dispendit, & litigatores sumptibus consutere, motu proprio, & de certa nostra scientia, ac de Apostolice potestatis plenitudine declaramus, instantias ac fatalia quaruncunque causarum in, quounque foro, tam Ecclesiastico, quam seculari, ac coram quibusunque Judicibus tam ordinariis, quam extraordinariis Urbis nostræ indecis, quovis modo pendentibus à die obitùs presati Predecessori nostri usque ad presentis nostri motus proprii datam nullo modo currisse; sed tempora predicta fuisse, & esse de medio tollenda, minimèque in instantiis seu fatalibus causarum, tam civilium, quam criminalium, tam profanarum, quam Ecclesiasticarum, ac etiam feudalium fore & esse computanda, licetque propterea earundem causarum persecutionem fieri, ac si tempus predictum intermedium minimè fuisset decursus, &c.* Et hoc nullà aliâ ratione, quam quia, cùm jus tunc non reddatur, fuerunt iusto impedimentoo impediti, quæ ratio in praesenti casu quoque militat; cùm tunc non expediantur literæ.

* *

Quæstio 805. Quæ p̄nas sint statuta ob non factam intra prescriptum tempus publicationem, vel ob non servatam in hac publicatione formam prescriptam in Constitut. Gregor.?

Respondeo: Ob omissam, vel non legitime factam publicationem, in peñam annullatur ipso facto resignatio, omnesque gratia & dispensationes talium beneficiorum, seu iurorum, cum omnibus inde securis, sunt nulla & irita. Paris. l. II. q. 7. n. 1. juncto n. 7. Castrop. loc. cit. d. 6. p. 2. §. 6. n. 13. Ventr. Tz. 2. annot. 4. §. 2. n. 62. Quæ peña non evitatur per publicationem extra tempus prescriptum factam. Castrop. loc. cit. Garc. p. II. c. 3. n. 304. prius hac omnia exprimitur in Constitut. Gregor. hisce verbis: *Quid si quicquam predictorum omnium omnium fuerit, dicti terminis, ut cuique prescripti sunt, elapsi, onnes dispositions & gratia resignatorum, & ceterorum beneficiorum, aut iurum hujusmodi cum omnibus inde securis, sive de pacificis, sive de litigiosis sunt irrita, & inanes, &c.* Ac proinde resignatione ju nullum acquiritur Resignatio; et si enim per provisionem factam à Papa, vel Ordinario ex causa resignacionis jus plene acquiratur in beneficio, penderatamen jus illud (intellige, quoad perdurare, & conservari) à conditione; si fuerit facta publicatio, & interim est velut in pendente. Paris. cit. q. 7. à n. 2. citans Pavin. de pot. Capital. Sed. vac. pralud. 1. p. 9. Sarn. de public. q. 7. col. 2. in fine. Oldr. conf. 283. col. penult. &c. Sed neque solum (quod hinc sequitur) retainere non potest Resignatarius tale beneficium; verum etiam nec per novam provisionem obtinere; sed est ad illud, aliaque iura inde secura omnino inhabilis. Castrop. Ventr. II. cit. Paris. n. 18. dicente Papâ in dicta Constitutione sua: *nulla alia gratia super hujusmodi beneficio, seu iurecesso iis, quibus concessa fuerit, suffragetur, sed ipsi tales inhabiles, & incapaces sint, hujusmodi beneficia sic resignata, & cessa quomodo inveniendi, &c.* Unde jam Resignatarius, qui ob non factam publicationem perdidit jus, non poterit capere beneficium illud vigore clausula generalis, de stylo apponi solita in supplicatione ac literis: *vel alio quocunque modo racet;* annullata enim resignatione, annulatur quilibet vacatio ex ea resultans. Paris. cit. q. 7. n. 13. & 14. hoc ipsum etiam hac ratione confirmans n. 16. quòd dicta clausula: *quovis modo, juxta communem leatum & stylum, de quo restetur Sarn. de public. q. 16. capit. tantum vacationem, tempore date provisionis contingentem, & sic beneficii, quod jam vacat de praesenti; non tamen capiat vacationem, quæ extrinsecus, & in futurum contingere potest;* èd quòd, sicut non extendet se ad vacationem ex persona alterius, ita neque ad vacationem contingentem alio tempore; adeoque in praesente casu dicta clausula se non extendat ad vacationem ortam ob non factam publicationem, quæ diversa est ab ea, quæ vacabat ex resignatione. Quod tamen non caret difficultate; cum ob non factam publicationem non tam inducatur nova vacatione, quam jus illud quæsitum Resignario, resolvatur tantummodo juxta dicenda quæ seq. Sed neque, ut dictum, juvabit talis Resignatarius possessione pacifica etiam triennali. Ventr. Castrop. loc. cit. quamvis ex triennali pacifica possessione præsumatur facta publicatio. Garc. p. II. c. 3. n. 313. de quo paulo post.

Ques-

Quæstio 806. An hec pana extendat se quoque ad Resignantem, ita ut is annulata ob non factam à Resignatario publicationem amittat, seu abdicet jus omne, quod habebat in tali beneficio, & (dum resignavit in favorem) abdicare non intendebat, nisi Resignatario acquireretur?

Respondeo: Jus illud amissum à Resignatario in poenam non factæ publicationis non quidem permanere apud resignantem, nec illum posse in eo casu repeterem beneficium resiguum, aut agere spolio, ut rectè Paris. cit. q. 7. n. 35. non tamen id in poenam; cum is potuerit in hoc casu non deliquerit; sed quis is jam perfectè jus illud à se abdicavit. Siquidem ob non factam publicationem resolvitur solummodo jus quæsum Resignatario, annulariisque resignatio respectu illius in hoc sensu, quod nullum vi illius jus amplius in beneficio habere censetur, permanente cùm in vigore respectu resignantis, in quantum is vi illius seipsum spollavit omni jure suo. Vide hac pluribus explicata suprà, ubi, qualiter resignatio nulla ob non factam publicationem inducat vacationem beneficij ex Lott. l. 3. q. 21. & Card. de Luc.

Quæstio 807. An igitur ob non factam publicationem resignatione existente nulla, reservationes tamen pensionum, vel fractionum, aliorumve jurium remaneant validæ?

Respondeo affirmativè: Modò resignans, in cuius favorem facta, possessionem dimiserit, Ventrigl. T. 2. anno. 4. §. 2. n. 53. Paris. cit. q. 7. n. 57. dicente Constitut. Gregorianâ: Reservationibus omnibus, nominis, administrationis, fructuum, etiam omnium, ac pensionum, & aliarum rerum quarumcumque, nec non facultatibus, indultis, & aliis concessionibus tam ipsis resignantibus, seu cedentibus, quam tum possessionem ab initio re ipsa dimiserint, quam aliis in hujusmodi resignationibus, seu cessionibus à Sede Apostolica factis nihilominus validis, plenàmque esse cùm fortituis. &c.

Quæstio 808. An igitur talia beneficia ob non factam publicationem vacantia sint reservata Papæ?

Respondeo: Beneficia illa intelliguntur à die resignationis factæ vacare in Curia. Ventrigl. loc. cit. n. 62. & sic vacantia ob non factam publicationem sunt reservata Papæ; adeoque Inferior nemo in eorum collatione, seu provisione se intromittere debet. Paris. cit. q. 7. n. 37. Juxta expressa verba Constitut. Gregor. ipsa beneficia, sive iuris à principio vacantia à Sede Apostolica duntur, at imperari valeant. Proceditque id ipsum, etiam dum beneficium resignatum coram Ordinario ab eodem collatum Titio, dum is factam hanc sibi provisionem non publicavat, ita ut illud quoque reservatum sit Papæ, & Ordinarius denuo de illo disponere nequeat, cùm predicta verba Papæ sint omnino generalia. Paris. n. 40. & 41.

* * * *

Quæstio 809. An, & qualiter beneficia vacantia ex dicta causa à quocunque impetrari possint?

1. R espondeo primò: Quemlibet posse hac beneficia tanquam omnino vacantia impetrare. Paris. cit. q. 7. n. 62. & q. 10. n. 3. Castrop. loc. cit. n. 14; juxta dicta Constitut. Gregor.

2. R espondeo secundò: Imperati tamen nullatenus, seu nullo modo etiam à Papa poterunt, nisi specialiter expresso hoc vacationis modo, nec non Resignantis & Resignatarii nominibus, ita ut concessio motu proprio facta nullatenus suffragetur, minus imperatio cum quibusvis derogationibus, ac clausis generalibus vacationum. Ventrigl. l. c. n. 63. Paris. cit. q. 7. n. 42. & 43. Papa id ipsum in Constitutione illa sua exprimente, & formam impretrationi horum beneficiorum omnino servandam præscribente hisce clarissimis verbis: illorum vero impretrationes, vel etiam motu proprio concessiones, quibusvisque derogationibus suffulta, nunquam sub clausulis generalibus, aut vacationum modis conditionalibus, vel implicitis comprehendantur, sed specialiter, & expressè ob non servatam praesentis Constitutionis formam, ac cu[m] declaratio[n]e nominum, & cognominum resignantis, seu cedentis, & gratiam habentis dispositivè, & non conditionaliter fieri omnino debeant, &c. Porro impretratio facta sub hac ipsa forma ante elapsum tempus datum ad publicandum est nulla, etiam si postea Resignatarius non publicet. Paris. n. 44. citans Sarn. & Rebus, ac Rotam, hanc sententiam ut veram, & justam sepe approbatem, & juxta eam judicantem; quia jus in re plenum (quale in tali beneficio habet Resignatarius ante publicationem) eti[us] possit resolvi, non est tamen alteri conferibile ante resolutionem, & beneficium vacans confertur, & non, quod potest vacare. Paris. n. 45. & 46.

Quæstio 810. An illa igitur etiam beneficia impretrari nequeant, nisi impretrans concludenter probet, non esse factam publicationem?

1. R espondeo affirmativè. Garc. p. 11. c. 3. n. 108. Ventrigl. loc. cit. n. 86. (qui etiam expresse ait, hanc probationem concludenter faciendam esse, nec sufficere præsumptiones ad illam. Et hinc, si impretrans doceret de publicatione facta extra tempus, non dicendum, per hoc fundasse intentionem suam; quia, cùm hic sit actus iterabilis, potuit facta fuisse alia publicatione debito tempore) Lott. l. 3. q. 21. n. 13. & 14. Castrop. loc. cit. Paris. l. 11. q. 6. n. 71. Item q. 10. n. 3. ubi: fundamentum impretrationis est non publicatione, & ideo plures tentent à Rota, quod dicenti de non publicatione incumbit onus probandi. Item q. 14. n. 5. Siquidem publicatione præsumitur facta in tempore. Paris. cit. q. 14. n. 6. citans Gamb. de pot. Leg. de lat. l. 3. n. 493. Et si enim alias facta non præsumuntur, factum tamen præsumitur, quod jure faciendum erat. Paris. ibid. n. 7. citans Mafcard. de prob. concil. 734. & ob id factum præsumitur, cùm est consuetum fieri. Paris. ibid. n. 8. citans Mafcard. ubi antè. concl. 732. num. 5. Cravet. de antiqu. temp. p. 4. num. 230. &c. Et hoc præcipue, ut actus sustineatur, cōque magis, cùm id, quod consuetum est fieri, est accessoriū ad principale (qualiter publicatione est

consueta fieri, & est accessoria ad expeditionem literarum ipsius resignationis) Paris. *ibid.* n. 21. citans Felin. *in c. cum M. Ferrariensis.* n. 7. de Confit. Curtium Jun. *in l. si emancipati.* n. 9. *c. de collat.* Item actus presumitur factus omni meliori modo, ut prospicit facient. Paris. *ibid.* n. 14. citans *l. 1. & 2. ff. de solut.* Barth. *in l. gerit.* n. 21. *ff. de acquirenda heredit.* Menoch. *de arb. cas.* 126. n. 8. &c. Praesumptio etiam juris est probatio liquidissima, Paris. n. 15. citans *l. 1. ff. de legib.* C. Paris. *conf.* 32. n. 45. vol. 1. &c. & relevat ab onere probandi, & adversarium graviore onere probandi inquietat. Paris. n. 16. citans *l. 1. c. de probat.* Abb. *in c. nihil.* n. 14. *de elekt.* Card. Paris. *conf.* 42. vol. 3. &c. Hinc negativa probanda est per illum, qui in ea se fundat, five agendo, five excipiendo; five sit negativa juris, five facti, five qualitatis. Paris. *cit. q. 14. n. 9.* citans Gl. *in l. 2. ff. de prob.* Bartol. *in l. in illa, de verb. oblig.* Innoc. *in c. super his. de accus.* Mascard. *de prob. concl.* 1087. nu. 1. C. Paris. *conf.* 123. vol. 1. & plures alios. Quodipsum fundatur in illa communia Regula Juris: quod unusquisque tenetur probare ea, quae sunt fundamentum sua intentionis. *l. qui accusare.* & ibi communiter AA. Paris. nu. 10.

2. Proceduntque hæc (nimur quod publicatio praesumptio facta legitimè per Resignatarium, & quod impetrans ob non factam id probare tenetur) dum Resignatarius per triennium quietè possedit illud beneficium; ex tali enim possessione juxta dicta supra sive dubio praesumptio publicatio. Lott. *loc. cit.* Paris. *cit. q. 14. nu. 26.* si enim ex ea praesumptio recte dispensatio, quæ est quid pendens à facto Superioris, multò magis facta à Resignario, qui habet titulum, & possessionem, publicatio, quæ non requirit factum Superioris, sed proprium Resignarii. Paris. n. 28. Accedit, quod verosimiliter Ordinarius non permisit per triennium sine publicatione beneficium resignatum possideri.

Quæstio 8II. Quâ ratione possit, ac debet impetrans probare non factam legitimè publicationem?

1. R Epondeo: Probari posse primò ex confessione partis. Castrop. *loc. cit.* n. 15. Paris. *cit. q. 14. n. 70.* negativa enim per confessionem partis probatur. Paris. *ibid.* citans Bald. *in l. 2. c. de non num. pecun.* Herculian. *tr. de negativa.* nu. 196. & apud illum DD. communiter; nulla enim major & excellentior est probatio confessione partis. Paris. nu. 71. citans Abb. Felin. &c. communiter *in rubric. de probat.* Et hinc, licet contra praesumptionem juris, & de jure non admittatur probatio, admittitur tamen confessio partis. Paris. nu. 74. citans Alex. *conf. 46. l. 6.* Card. Paris. *conf. 75. col. 5. l. 2.*

2. Secundò per illas personas, per quas actus affirmativus, nempe publicatio fieri debebat, & tamen per eas factus non est, ut sunt Notarii, vel qui de eo facto scire debebant, & non sciunt, ut sunt Canouici, Beneficiati, & alii Clerici, qui solent in Ecclesia Cathedrali diebus festis interesse divinis. Paris. *loc. cit. n. 60.* qui hoc modo probari negativam ait, n. 61, citatis quamplurimi, pricipue Abb. & Felin. *in c. tertio loco. de probat.* & Herculian. *de negativ. n. 162.* Item Paris. nu. 63. communem esse ait, opinionem, negati-

vam posse probari per testes, per quos ex consuetudine, seu communiter contingentibus affirmativa sciri conseruit, & nunc non scitur; citaque pro hoc Barbat in *cit. c. tertio loco. col. 2.* Alex. *conf. 214. l. 2.* Bartol. *conf. 81. &c.* qui testes, si concordent, concludant. Paris. *cit. n. 63.* citans Felin. *in c. cum Joannes. de fide instrum.* Craver. *conf. 56.* Esse tamen probationem tantum praesumptivam, ait n. 65. ex Herculian. *loc. cit. n. 249.* sicut depositio testis, quia sum vicinus. Qualiter autem testes debeat depolare super probatione hujus negotiarivæ, latè explicari ab Herculian. *loc. cit. n. 318.* Mascard. *de probat. concl.* 1087. & alii à se citatis *ibid.* ait Paris. n. 69.

3. Tertiò per coarctationem loci & temporis, v. g. ex literis non expeditis in tempore apro, ut intra terminum Constitutionis Gregorii deferri potuerint ad locum publicationis. Garc. p. II. c. 3. num. 317. Castrop. *loc. cit.* Paris. *cit. qu. 14. n. 56.* citans Rotam in *Salmant. pension.* 2. Junii. 1584. & in *Oximens. Scholast.* 9. Febr. 1590.

4. Quartò ex non expeditis literis, utpote sine quibus fieri nequit publicatio, quæ carentia expeditionis literarum optimè probari potest ex libris Cancellariae, Camerae, & Registro secreto parte citata; quia, cum ibidem remaneat omnium literarum testimonium, eo non apparente, convincitur, literas expeditas non esse. Castrop. *loc. cit.*

5. Quintò per actus incompatibilis cum ipsa affirmativa, nempe cum facta publicatione. Paris. n. 58 Nihilominus Lott. *loc. cit. n. 15.* Ventrigl. *cit. n. 86.* & Garc. *loc. cit. n. 316.* juxta Decr. Rotæ in Ripana benefic. 17. April. 1600. concludunt, cum praesumptio & verisimilitudo non probent in hac materia, hanc negativam publicationem non probari per confessionem partis, vel quod litera non fuerint expeditæ intra tempus ad publicandum. Quin & addit Ventrigl. & Lott. posteriorem hunc modum tuiorem esse & irrefragabilem, ac priorem, nempe per confessionem partis de non facta publicatione, esse minus tutum, ut Lott. n. 21. & hinc observandam qualitatem hujus confessionis, ne sit de simplice facto ipsius confessoris, qui falsus fuerit, sive non publicasse; eò quod inde non concluderetur negativa absoluta non publicationis; cum ea potuerit fieri per ressignationem, cui non minus, quam Resignatio ea permisla est in ipsa Constitut. Gregor. ut respondisse ait Rotam apud Gregor. Decr. 288. n. 2. Proinde etiam illud notandum, quod tradit Castrop. *loc. cit.* ex eo, quod Resignarius possessionem beneficii non obtinuit intra tempus, non convinci, literas non fuisse publicatas; cum ad publicandum non sit necessaria possessione: adeoque provisionem in forma dignum, si per ipsum non sit, quod minus collationem habeat, & beneficii possessionem accipiat, satisfacere Constitutioni Gregorianæ, si collationem petat, & pro possessione instet (quod tamen intellige, non quod per hanc petitionem satisfaciat illi quod publicationem faciendam; cum hæc per equipollens, ut dictum, impleri nequeat, sed quod capienda possessionem)

& sic ex collatione non facta non inferri literas publicatas non esse.

* *

Qna.

Questio 812. An in literis provisionis, quae conceduntur imprestanti ob non factam publicationem, apponi necesse sit hanc clausulam; vocato posseffore.

Respondeo affirmativè. Paris. l. 11. q. 10. n. 9. dicens, hauc esse veriorum & crebriorem; èd quod, licet, dum quis privat ipso jure beneficis, illaque posuit à quolibet imperari, is non sit vocandus in eorum collatione, nihilominus possessione dejici non potest inauditus; sed debet vocari per Executorum, argumento c. licet Episcop. de prob. in 6. Paris. loc. cit. n. 10. citatis plurib. Cujus ulterior ratio est, quod, licet ipso jure dominium sit amissum, ex quo ad titulum non requiritur, ut vocetur, non tamen amissa sit possessio. Paris. 2. n. 11. Adeoque necesse est, possessorum ratione non amissa possessionis vocari, & consequenter Executor, eo non vocato, in possessionem mittere non potest illum, cui facta collatio ob non publicationem. Paris. n. 14. Unde ait idem n. 15. concludere DD. omnes, quod, quando in collatione non est vocatus ille, qui posuit beneficium, quo est ipso jure privatus, possessionem facti tradi non posse per conferentem vel Executorem, eo non vocato, & sic sine causa cognitione. Accedit, quod forsitan tali possessori juri competere posset, & docere talis resignatarius in contineute de publicatione facta, vel derogatum publicationi, vel tempus sibi prorogatum. Paris. n. 18. quem etiam vide objecta in contrarium pluribus diluentem.

Questio 813. Qualiter elidi possit intentio Actoris in hac materia?

Respond. Si Actor actionem suam dirigat contra resignatarium, licet non admittatur hujus excusatio ex iure, vel ignorantia, vel dubietate, juxta dicta à nobis supradicta, facile submovebitur actor, si resignatarius doceat, sibi factum indulsum à Papa, ne teneatur publicare, modò illud producat; vel si ostendat, sibi prorogatum tempus ad publicandum, & illud nondum elapsum, cum fuit facta imprestatio. Vel etiam sibi concessam restitutionem adversus lapsum temporis; cum, licet provisio nova, ut dictum suprà, in hac parte nihil operetur, aliud tamen dicendum sit de ipsa restitutione, dum imprestar non docet, sibi ante hanc restitucionem jus quæsum; si enim is, qui initit restitutioni, doceat, se post obtentam restitucionem publicasse, remanet elisa imprestatio. Ita ferè Lott. l. 3. q. 12. a. n. 32. Attendendum vero ait idem Lott. a. n. 36. ne reus voleat elidere intentionem actoris, se proprio ligone feriat, producendo publicationem nullam ex defectu formæ, vel extra tempus factam; ed quod licet publicatio sit actus iterabilis, ideoque ostensa unà publicatione minus validâ non concludatur ad objectum; cum possit dari instantia alterius facta legitimè; si tamè ipse reus illam produceret, censeretur hinc fateri, se aliam non habere, pro quo citat Garc. p. 11. c. 3. n. 329. Quod si vero actor dirigat actionem suam contra ipsum resignantem, & adhuc possessioni incumbentem, vel etiam tertium adhuc imprestantem, duriorem provinciam tubire, ait Lott. loc. cit. n. 39. si ostendatur nullitas ipsius resignationis, veluti si proponatur in ea non expressus verus valor, vel quia fuit invalida ex defectu consensus, vel alias non potuit sortiri effectum.

Questio 814. An, quando, & qualiter ipse Resignatarius factam à se publicationem teneatur exhibere, & probare?

Respondeo primò: Teneri illum eam exhibere, quoties Superior vellet eam videre, astruit Paris. cit. 9. 14. n. 33. dicens, sic communiter teneri ab omnibus, & in praxi receperum, probatque id ipsum ex eo, quod, quamvis possessor beneficii probare non teneatur, teneatur tamen ostenderi titulum, quoties Superior ex officio inquirit, juxta c. Ordinarii. de officio Ordinarii. in 6. & ibi Gemin. n. 7. Franc. n. 5. & juxta c. licet Heli. & ibi Abb. & Anan. n. 27. Butr. n. 12. Felin. n. 8. de quo vide dicta alias, ubi & cilius extensiones & limitationes.

2. Respondeo secundò: Tenetur quoque probare uti titulum, ita & factam à se publicationem Resignatarius, quoties ipse peteret suam gratiam canonizari ad effectum aliquem Paris. loc. cit. n. 39. citans Innoc. in c. ex insinuatione. de Procurat. col. 2. n. 3. Rebuff. in pr. tit. de rescrip. ad benef. vac. n. 17. Colmam Guimier. in pragm. sandt. tit. de pacif. posse. v. inquirant.

3. Respondeo tertio: In casibus vero, in quibus ad id tenetur, debebit docere de facta publicatione per instrumentum factum à Notario publico super actu publicationis, ut requirit Constitut. Gregoriana. Paris. loc. cit. n. 40. Idque vel scriptum, ut fieri solet à tergo literarum, vel per instrumentum separatum. Paris. n. 41. Quod si instrumentum ilium deperditum, sufficere, si probet per testes actum publicationis fuisse celebratum, instrumentum de super contractum, & hoc ipsum deperditum esse, tradit Paris. n. 45. citatis pluribus, qui etiam n. 47. ait, id procedere, si literæ ipsæ resignationis, à quarum tergo scriptum instrumentum, essent deperdita.

PARAGRAPHVS XIII.

De Resignatione permutacionis gratiâ, seu de permutatione beneficiorum.

Cum ea, quæ permutationem Beneficiorum concunant, jam in antecedentibus pleraque examinata sint, non nisi breviter ea perstringemus, & si quæ omessa, addemus.

Questio 815. Quid sit permutatio beneficialis?

Respondeo definiti illam à Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 8. n. 1. Chok. de permuat. p. I. c. 1. n. 4. quod sit unius juris beneficij cum alio ex causa, & de consensu Superioris reciproca præstatio: brevius Castrop. de benef. d. 6. p. 3 §. 1. n. 1. Murga. de benef. q. 3. n. 9. 43. quod sit reciproca beneficiorum resignatio facta ad invicem inter permuatantes. Dicitur primo Resignatio quod est loco generis, continet enim permutatio in se resignationem Paris. l. 11. q. 5. n. 19. Dicitur secundò Reciproca; quia permutatio complectitur in se duplē resignationem conditionalem duorum, quorum unus suum beneficium cedit alteri è lege, ut is vicissim cedat sibi suum. Unde etiam nou comprehenditur hac definitione permut-